

**REPUBLIKA SRBIJA
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVI PAZAR**

**PLAN I PROGRAM RADA
CENTRA ZA SOCIJALNI RAD NOVI PAZAR
ZA 2023.GODINU**

januara 2023.god.

REPUBLIKA SRBIJA
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
BROJ:IV-551-61/23-2
DANA 19.01.2023.god.
NOVI PAZAR

PREDMET PLANA I PROGRAMA

1.UVODNI DEO

Godišnje operativno planiranje Centra za socijalni rad je aktivnost koja za cilj ima sagledavanje rada u prethodnoj i unapređivanje rada u narednoj godini. Svrha je:

- Operacionalizacija značajnih strateških i zakonskih dokumenata kako bi se ključna opredeljenja, zadaci i norme integrisali u praksu centra za socijalni rad
- Stvaranje pretpostavki za bolju koordinaciju rada unutar službi centra i koordinaciju među akterima angažovanim na razvoju sistema socijalne zaštite na lokalnom nivou
- Definisane polaznih osnova za unapređenje kvaliteta usluga za krajnje korisnike
- Postavljanje osnove za proaktivan odnos centra prema procesima i problemima građana u zajednici
- Definisane nastupa u odnosima centra sa javnošću, načinima i metodama informisanja zajednice
- Stvaranje pretpostavki za stabilno finansiranje usluga namenjenih korisnicima i za prikupljanje sredstava iz različitih izvora finansiranja
- Otvaranje pretpostavki za rad na volonterskom menadžmentu i
- Postavljanje nužnih pretpostavki za uspešnu koordinaciju i delovanje prilikom kriznih situacija

U toku 2023.godine, Centar za socijalni rad, planira da svoju ukupnu delatnost usmeri na rešavanju problema i u skladu sa iskazanim potrebama korisnika socijalne zaštite.

S obzirom da je još uvek prisutna epidemija korona virusa, u planskoj godini nastaviće se organizacija rada Centra za socijalni rad, u skladu sa trenutnom epidemiološkom situacijom i mogućnostima ove ustanove (finansijskim, kadrovskim, prostornim i td.) .

U skladu sa zakonskim aktima, Centar učestvuje u poslovima planiranja i razvoja socijalne i porodično-pravne zaštite građana na teritoriji Grada Novog Pazara.

I u toku u 2023.godini svoje poslove Centar realizovati na osnovu sledećih zakona i podzakonskih akata :

1. Zakon o socijalnoj zaštiti
2. Porodični zakon
3. Zakon o socijalnoj karti
4. Zakon o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivično-pravnoj zaštiti maloletnih lica
5. Zakon o prekršajima
6. Zakon o izvršenju krivičnih sankcija prema maloletnicima
7. Krivični zakonik
8. Zakon o zabrani diskriminacije
9. Zakon o sprečavanju nasilja u porodici
10. Zakon o opštem upravnom postupku
11. Odluka o pravima i uslugama u socijalnoj zaštiti građana na teritoriji grada Novog Pazara
12. Pravilnik o organizaciji, normativima i standardima rada CSR
13. Pravilnik o bližim uslovima i procedurama za sticanje prava iz Odluke o socijalnoj zaštiti građana na teritoriji Grada Novog Pazara
14. Pravilnik o bližim uslovima i standardima za pružanje usluga socijalne zaštite

Pored zakona koje sprovodi u praksi, Centar za socijalni rad će u svom radu sprovoditi i određene strategije :

1. Strategija razvoja socijalne zaštite Republike Srbije
2. Strategija za smanjenje siromaštva Republike Srbije
3. Nacionalna strategija za poboljšanje položaja žena i unapređenje rodne ravnopravnosti
4. Nacionalna strategija za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i partnerskim odnosima
5. Nacionalna strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja
6. Nacionalna strategija o starenju
7. Nacionalna strategija borbe protiv trgovine ljudima i akcioni plan za njeno sprovođenje
8. Strategija unapređenja položaja OSI
9. Nacionalna strategija za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period 2015.-2025.godine

Centar za socijalni rad u Novom Pazaru je ustanova socijalne zaštite osnovana Odlukom Skupštine opštine Novi Pazar br. 2642/1 od 11. 03.1966. godine.

Ustanove socijalne zaštite osnivaju se radi ostvarivanja prava u oblasti socijalne zaštite i pružanja usluga socijalne zaštite, kao i radi obavljanja razvojnih, savetodavnih, istraživačkih i drugih stručnih poslova u socijalnoj zaštiti.

Centar za socijalni rad (u daljem tekstu Centar), u skladu sa aktima jedinice lokalne samouprave, učestvuje u poslovima planiranja i razvoja socijalne zaštite u lokalnoj zajednici, inicira i razvija preventivne i druge programe kojidoprinosu zadovoljavanju individualnih i zajedničkih potreba građana u oblasti socijalne zaštite.

Godišnje operativno planiranje Centra je aktivnost koja za cilj ima sagledavanje rada u prethodnoj i unapređenje u narednoj godini.

Očuvanja zdravlja korisnika i radnika Centra za socijalni rad i Domskeg odeljenja za smeštaj odraslih i starih osoba jedan je od prioriternih planskih i programskih zadataka u Centra za socijalni rad u 2023.godini.U tom smislu neophodno je preduzimanje odgovarajućih mera i aktivnosti na sprečavanju širenja epidemije izazavane virusom SARS-CoV-2 .

Planom primene mera se utvrđuju mere i aktivnosti, kojima se povećava i unapređuje bezbednost i zdravlje korisnika i zaposlenih, radi sprečavanja pojave epidemije zarazne bolesti.

Plan primene mera obavezno sadrži:

- 1) preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti;
- 2) zaduženje za sprovođenje i kontrolu sprovođenja preventivnih mera i aktivnosti;
- 3) mere i aktivnosti za postupanje u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti.

U skladu sa instrukcijama nadležnih organa Centar za socijalni rad sa Domskim odeljenjem je i u prethodnom periodu preduzimaao odgovarajuće mere zaštite,a ističemo da će se i u 2023. godini nastaviti sa primenom svih ovih aktivnosti u cilju očuvanja zdravlja korisnika i radnika.

Osnovu za izradu ovog Plana i programa čine: zvanični statistički podaci preuzeti iz publikacija i objava Republičkog zavoda za statistiku, informacije koje su dostavile relevantne institucije, podaci iz baze podataka Centra i interne evidencije (knjige starateljstva, Registar, evidencije rukovodilaca, supervizora i voditelja slučaja).

Plan i program rada je rađen po jedinstvenom modelu Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu i koristiće se za analizu i objedinjavanje podataka na republičkom nivou. Plan i program rada Centra za socijalni rad Novi Pazar za 2023.godinu će biti objavljen na zvaničnom sajtu Centra i biće dostupan svim zainteresovanim subjektima, razmatraće ga Upravni odbor Centra, Gradsko veće i Skupština grada Novog Pazara.

Delatnost i ovlašćenje Centra se ostvaruje kroz primenu zakona, podzakonskih akata, realizacijom programskih dokumenta kojima se definišu funkcije i poveravaju zadaci. Po Zakonu o socijalnoj zaštiti, delatnost centara obezbeđuje Republika Srbija i jedinica lokalne samouprave. Centar, kao ustanova koja obavlja poslove ostvarivanja prava od opšteg interesa delovao je na osnovu brojnih zakona.

U vršenju javnih ovlašćenja centar ima dve funkcije: funkciju organa starateljstva i funkciju socijalne zaštite koja je regulisana Zakonom o socijalnoj zaštiti.

U vršenju drugih poslova utvrđenih Zakonom, Centar postupa po standardima i normativima koje utvrđuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave. Nivo prava i usluga socijalne zaštite određen je finansiranjem, koje je dovojako: iz budžeta Republike i budžeta Grada.

Reforme u cilju demokratizacije našeg društva,koje se razvija u pravcu evropskih integracija,podrazumevaju i uvođenje savremenog modela socijalne politike.Osnovni cilj nove socijalne politike je efikasan sistem socijalnih transfera i zadovoljavanja osnovnih potreba građana koji je u funkciji zaštite ljudskih prava.Ciljevi socijalne zaštite su ,u vezi s tim,efikasne materijalne usluge i razvijena mreža institucija i socijalnih usluga,koje mogu da otklone ili ublaže osnovne rizike kojima su izloženi građani.

Ukupne promene političkog, privrednog i vrednosnog sistema, kao i nepovoljna demografska kretanja, dovela su do narušene socijalne ravnoteže našeg društva. Posledice su

veliki porast nezaposlenosti, siromaštva i socijalnog raslojavanja i povećana ugroženost dece, nemoćnih i starijih ljudi, usled smanjenih mogućnosti porodice i društva da ostvari svoju zaštitnu ulogu. Realan izazov tranzicije predstavlja i porast različitih oblika asocijalnog ponašanja i novih oblika kriminala. U sistemu socijalne zaštite se, kao i u drugim sistemima socijalne sigurnosti, javljaju brojni problemi koji zahtevaju novo prilagođavanje promenama i dogradnju sistema.

Osnovni cilj je smanjenja broja siromašnih i razvoj efikasnije socijalne zaštite:

- poboljšanje prepoznavanja i utvrđivanja najsiromašnijih i veća usmerenost na radno nesposobne članove društva;
- razvoj usluga socijalne zaštite koje podržavaju život u zajednici-dnevnih boravaka za lica sa posebnim potrebama,kućne nege i pomoći u kući ,hraniteljstva;
- razvoj profesionalnih standarda,procedura,protokola i normativa;
- poboljšanje informisanosti građana o različitim programima socijalne zaštite;
- povezivanje svih aktera socijalne zaštite na lokalnom nivou;
- preispitivanje i unapređenje zaštite osoba sa invaliditetom;

Kao stručni nosilac poslova i radnih zadataka iz oblasti socijalne i porodično-pravne zaštite Centar za socijalni rad u Novom Pazaru će i u toku 2023.godine nastojati da,kao davalac usluga,realizuje planske i programske zadatke u ovoj oblasti.

I u toku planskog perioda osnovni pravci rada i delovanja Centra za socijalni rad biće zasnovani na trenutnom stanju i dostignutom nivou razvoja socijalne zaštite u našoj sredini.

U skladu sa reformskim opredeljenjima našeg društva Plan i program rada Centra za socijalni rad u Novom Pazaru za 2023.godinu predstavlja realnu osnovu i polaznu tačku u određivanju elemenata planiranja,nosioca i postupaka planiranja i potreba za socijalnom zaštitom u našem gradu.Zato su kao početni elementi planskih i programskih aktivnosti Centra za socijalni rad uzeti nivo društveno-ekonomskog razvoja naše zemlje,nivo potreba za socijalnom zaštitom u našem gradu,kao i ukupne mogućnosti Centra, kao davaoca usluga socijalne i porodično-pravne zaštite.

U skladu sa reformama u oblasti socijalne, porodično-pravne i starateljske zaštite Centar za socijalni rad u Novom Pazaru će sve svoje potencijale usmeriti u pružanju pomoći građanima našeg grada, koji se nađu u stanju socijalne potrebe, sa ciljem preduzimanja određenih mera i aktivnosti radi ostvarivanja zaštitne funkcije porodice.

Predmet Plana i programa Centra za socijalni rad za 2023.godinu je prikaz svih aktivnosti koje Centar za socijalni rad Novi Pazar planira da realizuje u toku 2023.godine.

OSNOVA ZA IZRADU PLANA I PROGRAMA

Osnovu za izradu Plana i programa čini uputstvo Ministarstva za rad,zapošljavanje,boračka i socijalna pitanja,Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu,Komore socijalne zaštite,kao i nadležnih organa gradske uprava grada Novog Pazara.

Zakonsku osnovu čini Zakon o socijalnoj zaštiti, Porodični zakon, Zakon o upravnom postupku, kao i niz drugih zakona koji su stavljeni u nadležnost Centru za socijalni rad i Odluka o pravima i uslugama u oblasti socijalne zaštite grada Novog Pazara.

KOME JE PLAN I PROGRAM NAMENJEN I KO ĆE GA RAZMATRATI?

Plan i program je u krajnjoj instanci namenjen svim građanima, kao i svim socijalnim akterima, koji su zainteresovani za oblast socijalne zaštite. Plan i program usvaja Upravni odbor Centra za socijalni rad, a nakon toga daje se na usvajanje Gradskom veću grada Novog Pazara i Skupštini grada Novog Pazara na usvajanje. Nakon toga Izveštaj o radu biće objavljen u elektronskoj formi na zvaničnom sajtu Centra za socijalni rad Novi Pazar <https://www.csrnovipazar.org.rs/> gde će biti dostupan svim korisnicima interneta.

U cilju razvoja sistema socijalne zaštite aktivnosti Centra za socijalni rad biće i u 2023. godini usmerene na :

- stvaranje uslova za pružanje kvalitetnih, efikasnih i ekonomičnih usluga građanima,
- poštovanje standarda najboljeg interesa porodice i posebno dece, osoba sa invaliditetom i starih i svih drugih posebno osetljivih grupacija stanovništva,
- uspostavljanje pluralizma usluga u partnerstvu vladinog i nevladinog sektora,
- realizaciju podrške korisnicima uz uvažavanje ljudskog dostojanstva i njihovog prava na izbor usluga i participaciju u postupku i odlukama.

DELATNOST CENTRA ZA SOCIJALNI RAD

Centar za socijalni rad, u skladu sa članom 119. Zakona o socijalnoj zaštiti odlučuje o ostvarivanju prava korisnika utvrđenih ovim zakonom i o korišćenju usluga socijalne zaštite koje obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave i vrši druge poslove utvrđene zakonom i propisima donetim na osnovu zakona.

Javna ovlašćenja

Centar za socijalni rad, u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti :

- 1) procenjuje potrebe i snage korisnika i rizike po njega i planira pružanje usluga socijalne zaštite;
- 2) sprovodi postupke i odlučuje o pravima na materijalna davanja i o korišćenju usluga socijalne zaštite;
- 3) preduzima propisane mere, pokreće i učestvuje u sudskim i drugim postupcima;
- 4) vodi propisane evidencije i stara se o čuvanju dokumentacije korisnika.

Poslovi iz stava 1. tač. 2) i 4) ovog člana koji se odnose na prava, odnosno usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara Republika Srbija obavljaju se kao povereni, a organizaciju rada, normative i standarde stručnog rada u vršenju poverenih poslova propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Poslove koji se odnose na prava, odnosno usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave centar za socijalni rad obavlja u skladu sa propisom koji donosi nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Centar za socijalni rad Novi Pazar je organizovan u dva organizaciona dela :
- deo koji sprovodi poslove neposredne socijalne i porodično pravne zaštite i

-deo koji pruža usluge zbrinjavanja starih u Domskom odeljenju za smeštaj starih, koje se prema Odluci Vlade R.S. o mreži ustanova 05 broj 560-9243/2010.godine od 16.12.2010.god. nalazi u sastavu Centra za socijalni rad Novi Pazar („Sl.gl.RS“ br.98/2010).

Poslovi u Centru grupišu se prema specifičnim karakteristikama grupa korisnika, prema funkcijama,odnosno prirodni radnih procesa, prema ishodima koji nastaju u procesu realizacije pomoći i podrške korisnicima i načinu zadovoljavanja njihovih potreba u skladu sa odgovornostima, znanjima i veštinama zaposlenih.

Poslovi koji se obavljaju u Centru grupišu se na:

- poslove socijalnog rada,
- upravno pravne poslove,
- poslove planiranja i razvoja,
- finansijsko-administrativne, tehničke i pomoćne poslove.

Organizacione jedinice u Centru su:

- Služba za zaštitu dece i mladih
- Služba za zaštitu odraslih i starih lica
- Služba za upravno-pravne poslove sa prijemnom kancelarijom i kancelarijom za materijalna davanja
- Služba za pružanje pomoći u kući
- Služba za finansijsko-administrativne i tehničke i pomoćne poslove
- Služba Domskeg odeljenja

Drugi poslovi centra za socijalni rad

Centar za socijalni rad u skladu sa članom 121. Zakona o socijalnoj zaštiti inicira i razvija preventivne i druge programe koji doprinose zadovoljavanju individualnih i zajedničkih potreba građana u oblasti socijalne zaštite na teritoriji jedinice lokalne samouprave za koju je osnovan, inicira i razvija preventivne i druge programe koji doprinose sprečavanju i suzbijanju socijalnih problema i obavlja i druge poslove u oblasti socijalne zaštite, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Pružanje usluga u centru za socijalni rad

Centar za socijalni rad u skladu sa članom 122. Zakona o socijalnoj zaštiti pruža usluge procene i planiranja, a druge usluge socijalne zaštite može pružati samo u okviru svoje posebne organizacione jedinice, ako dobije licencu za pružanje određene usluge i ako u lokalnoj zajednici nema drugog ovlašćenog pružaoca usluge socijalne zaštite.

Stručni radnik centra za socijalni rad koji je raspoređen na radno mesto na kom se obavljaju poslovi javnih ovlašćenja ne može u radno vreme da radi na pružanju usluga koje po ovom zakonu obezbeđuje jedinica lokalne samouprave.

OSNOVNA SOCIO-EKONOMSKA OBELEŽJA GRADA NOVOG PAZARA

Centar za socijalni rad će i u planskoj 2023.godini nastojati da se stručnim radom afirmiše kao ustanova koja ima posebno mesto u celokupnom sistemu socijalne politike i socijalne zaštite.

Kao stručni nosilac poslova i radnih zadataka iz oblasti socijalne i porodično-pravne zaštite Centar za socijalni rad u Novom Pazaru će i u toku 2023.godine nastojati da, kao davalac usluga, realizuje planske i programske zadatke u ovoj oblasti

Neposredno ostvarivanje socijalne zaštite, tj. pružanje usluga i rešavanje o određenim pravima građana i porodica iz oblasti socijalne, porodično-pravne i starateljske zaštite, jedna je od osnovnih funkcija Centra za socijalni rad u Novom Pazaru i u planskoj 2023. godini.

I u toku planskog perioda osnovni pravci rada i delovanja Centra za socijalni rad biće zasnovani na trenutnom stanju i dostignutom nivou razvoja socijalne zaštite u našoj sredini.

Grad Novi Pazar je veoma bremenit socijalnim problemima koji iz godine u godinu postaju izraženiji, brojniji i složeniji, a uslovljeni su mnogobrojnim faktorima.

Centar za socijalni rad u Novom Pazaru će i u toku planske 2023. godine nastojati da neposredno pruža oblike, mere i usluge socijalne zaštite pojedincima, porodicama i zajednicama kojima je potrebna socijalna zaštita, a koji se nađu u stanju socijalne potrebe. U tom smislu centar će nastojati da ostvari svoju uslogu kroz organizovane i planirane aktivnosti pojedinaca, stručnih timova i saradnika primenom različitih metoda i oblika rada. Pružanje usluga i oblika socijalne zaštite podrazumeva i primenu različitih metodološko-metodskih pristupa: rad sa pojedincem, grupni socijalni rad i rad u zajednici.

Veoma bitna odrednica u planiranju socijalno-zaštitnih funkcija Centra za socijalni rad je broj stanovnika u opštini, podaci o natalitetu, mortalitetu, prirodnom i mehaničkom priraštaju, sklapanju i razvodu braka, broj domaćinstava, starosnoj i obrazovnoj strukturi stanovništva itd. Pored toga bitan segment predstavlja i stanje u privredi, broj zaposlenih, broj lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih, kao i dostignuto nivo razvoja socijalne zaštite u opštini Novi Pazar.

Teritorija grada Novog Pazara prostire se na površini od od 742 km². Prema popisu stanovništva koje je obavio Republički zavod za statistiku u 2022.godini u Novom Pazaru je popisano 121.113 građana, a grad ima 107.859 stanovnika. Prema ovim rezultatima koje je objavio Republički zavod za statistiku u ovom gradu je popisano 33.266 domaćinstava i 38.367 stanova. Novi Pazar je odlukom Vlade Republike Srbije dobila status grada, a prema tim kriterijumima status grada dobijaju opštine sa preko 100.000 stanovnika. Ovo ima direktnog uticaja na delatnost Centra za socijalni rad kad se tiče broja stručnih i drugih radnika, koji su potrebni za rad u centru, ali će o tome biti više reči u odeljku koji se odnosi na organizaciju rada i broju stručnih i drugih radnika radnika. U daljem radu mi ćemo koristiti zvanične poznate podatke. Na 2022.godine, prema podacima Penzijsko-invalidske zajednice, bilo je ukupno 13.930 penzionera. Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje sa 31.12.2022.godine na evidenciji se nalazilo 23.400 aktivnih tražioca zaposlenja, nezaposlenih lica.

Što se tiče privrede naše opštine možemo reći da se nalazi u veoma teškoj situaciji i da je većina nekadašnjih privrednih giganata u stečaju ili pred samim stečajem. Ova preduzeća su predstavljala okosnicu razvoja ovog kraja sa razvijenim kapacitetima industrije tekstila, industrija kože i obuće, građevinskog materijala, metaloprerađivačke industrije, itd. Na našem području je do pre nekoliko godina bilo veoma razvijeno privatno preduzetništvo, koje je apsorbovalo veliki broj radne snage i koje je imalo potencijale za razvoj ovog kraja. Međutim, u zadnjih nekoliko godina došlo je stagnacije privrednih aktivnosti malih i srednjih preduzeća, što je posledica ekonomske

krize u celom svetu,pa i našoj zemlji,a što je dovelo u težak položaj veliki broj građana i porodica u našoj opštini.

Osnovni podaci o centru (naziv, adresa, kontakt telefon, direktor/ka...)

Centar za socijalni rad	Centar za socijalni rad Novi Pazar
Direktor	Direktor Adnan Dizdarević
Opština	Grad Novi Pazar
e-mail	novipazar.csr @minrzs.gov.rs centarnp@mts.rs
Adresa i poštanski broj	Ul. Stevana Nemanje 198 36300 Novi Pazar
Telefoni	020/312-633 faks. 020/5311-807
Godina osnivanja CSR	1966.

PRVI DEO

Podaci o CSR kao pružaocu usluga

1. Broj zaposlenih radnika u CSR 31.12.2022. godine prema statusu zaposlenih i izvoru finansiranja radnog mesta				
Status zaposlenog	Finansira Republika	Finansira lokalna samouprava	Finansiranje iz cene smeštaja	Ukupno radnika
Radni odnos zasnovan na neodređeno vreme CSR	24	18		42
Radni odnos zasnovan na neodređeno vreme Domsko od.	7		19	26
Privremeno povremeni poslovi (Domsko odeljenje)			9	9
UKUPNO	31	18	28	77

U Centru za socijalni rad zaključno sa 31.12.2022.godine bilo je zaposleno 42 radnika od čega 24 radnika finansira Ministarstvo za rad,zapošljavanje,boračka i socijalna pitanja ,a 18 radnika finansira lokalna samouprava,odnosno Gradska uprava grada Novog Pazara..Pri Centru za socijalni rad funkcioniše Domsko odeljenje ,tako da 7 radnika domskog odeljenja „Ustanove za smeštaj odraslih i starih lica,,finansira Ministarstvo za rad,zapošljavanje,boračka i socijalna pitanja. Takođe 19 radnika Domskog odeljenja za koje smo dobili saglasnost Ministarstva se finansira iz cene smeštaja.Potreban je još određen broj radnika,pa su naša očekivanja da će se ovaj problem rešiti u toku planske 2023.godine.

Broj radnika koji finansira gradska Uprava grada Novog Pazara iznosi 18,od čega 8 radnika na poslovima stručnog i drugog rada,a u okviru Službe pomoći u kući koja je formirana

pri Centru za socijalni rad u okviru „Službe pomoći u kući za OSI i stara lica,, upošljeno je 10 radnika od kojih 1 rukovodilac službe, 8 geronto-domaćica i 1 vozač.

Radeći na pripremi prilagođavanja organizacije i rada Centra za socijalni rad u Novom Pazaru u skladu sa Pravilnikom o organizaciji, normativima i standardima rada centra za socijalni rad koji je objavljen u „Sl. gl.RS br.59/2008. i normativu kadrova po članu 41.-43. navedenog Pravilnika, neophodno je izvršiti prijem potrebnog broja stručnih radnika u skladu sa rešenjem Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Kao što je poznato naš grad prema podacima popisa iz 2012.godine podacima sada ima 100.410 stanovnika, a odlukom Vlade Republike Srbije opština je dobila status grada. Pored toga broj korisnika usluga ovog centra iz godine u godinu znatno se povećavao, što se može utvrditi iz izveštaja o radu centra, koje smo redovno dostavljali Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i gradskoj Upravi grada Novog Pazara.

Iz svega napred iznetog potrebno je u saradnji sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, kada se steknu uslovi, u toku 2023. godine izvršiti usklađivanje postojećeg broja i strukture radnika sa novim rešenjem u skladu sa Pravilnikom o organizaciji, normativima i standardima rada Centra za socijalni rad, kao i broj radnika Domskog odeljenja prema rešenju Ministarstva koji se finansiraju iz cene smeštaja. Ovo predstavlja veliki problem u funkcionisanju kako Centra za socijalni rad, tako i Domskog odeljenja-Gerontološkog centra. U Centru za socijalni rad nedostaje 8 stručnih radnika, a u Gerontološkom centru nam je potrebna saglasnost za prijem radnika na neodređeno vreme koji se finansiraju iz cene smeštaja. Zaključno sa 31.12.2022.godine na smeštaju u domu smo imali 92 korisnika i neodostatak potrebnog broja radnika dovodi u pitanje normalno funkcionisanje ustanove.

Kao što je poznato prostorije Centra za socijalni rad se nalaze se u sklopu Kombinovane ustanove socijalne zaštite koja je sastavljena, kao celina iz delova : Centra za socijalni rad 13,53%, prostorije humanitarnih organizacija (Savez gluvih i nagluvih, Savez slepih, Savez civilnih invalida rata) 7,76%, prostorije Doma porodice 10%, Klub- kuhinje 12% i stambenog bloka za stare 46% ukupne površine. Prostorije Klub kuhinje su u saradnji sa nadležnim organima SO Novi Pazar od pre nekoliko godina bile osposobljene za prihvatanje izbeglih lica koja su ovde bila na kolektivnom smeštaju. Prema rešenju Komesarijata za izbeglice Vlade Republike Srbije ovaj kolektivni centar je ukinut. Trenutno se tu nalazi nekoliko porodica, a prostorije se nalaze u veoma zapuštenom stanju, jer je sve praktično uništeno i potrebna su znatna materijalna sredstva da se sve ovo dovede u red.

Problemi vezani za ovu problematiku odnose se na neregulisan status zgrade Kombinovane ustanove socijalne zaštite u okviru koje se nalaze i prostorije Centra za socijalni rad. Zgrada je poprilično oštećena, zastarela su vodovodna, elektro i kanalizaciona mreža, a zgrada nema ni grejanje.

U vezi svih ovih problema Centar se redovno obraćao nadležnim organima, kako bi se trajno rešio problem Kombinovane ustanove socijalne zaštite, pa su i očekivanja da će ovaj problem biti konačno rešen što bi doprinelo efikasnom izvršavanju svih poslova i zadataka iz oblasti socijalne i porodično pravne zaštite.

Što se tiče sadašnjih poslovnih prostorija Centra za socijalni rad, možemo reći da su se nalazile u veoma lošem stanju. U tom smislu u toku 2015.godine smo preduzeli niz mera i

aktivnosti kako bi poboljšali uslove rada s ciljem da prostor prilagodimo potrebama službe. U saradnji sa Gradskom upravom grada Novog Pazara izvršena je adaptacija poslovnog prostora Centra za socijalni rad. Promenjena je kompletna vanjska stolarija i ugrađena je nova PVC stolarija prema najsavremenijim standardima. Isto tako u kancelarijama je ugrađen laminat za podove, kao i nova kancelarijska vrata. U hodnicima je ugrađena keramika i celokupan poslovni prostor Centra je okrečen. To je dalo sasvim novu sliku o izgledu ustanove i sada se može reći da su stvoreni neophodni uslovi za normalno funkcionisanje ustanove. Urađeni se mokri čvorovi i promenjene dotrajale sanitarije. Vrednost ovih radova i opreme iznosila je oko 3.000.000,00 dinara. Ovde posebno treba istaći doprinos korisnika novčane socijalne pomoći koji su mnogo pomogli da ovi radovi budu odrađeni brzo i kvalitetno. Naravno i sami radnici Centra su dali veliki doprinos ličnim radom i angažovanjem i vikendom, kako bi radovi bili što pre završeni i kako bi centar izgledao onako kako danas izgleda. Ovo jeste primer dobre saradnje lokalne samouprave, Centra za socijalni rad i korisnika koji su putem radne aktivacije dali doprinos u adaptaciji poslovnog prostora. Isto tako, upri kraju 2016. godine dobili smo raspodelu sredstava od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u vrednosti od 6.000.000,00 dinara i izvršena je nabavka potrebne opreme, kako za Centar za socijalni rad, tako i za Domsko odeljenje – Ustanove za smeštaj odraslih i starih osoba (kancelarijski nameštaj, medicinska oprema, računarska oprema i oprema za domaćinstvo). U toku 2017. i 2018. godine izvršena je zamena dotrajale opreme i nabavljena je nova. Centar poseduje poslovni prostor-kancelarije u prizemlju, koje su zbog oronulosti ispražnjene i koje su trenutno neupotrebljive, dok god se ne ulože sredstva za renoviranje. Centar za socijalni rad je trenutno skučen sa prostorom, a sve u iščekivanju renoviranja tih prostorija, tako da ima kancelarija gde su smeštene i po 3 radnika, što po medološkim uputstvima i prirodi posla kojim se Centar bavi smatra neadekvatnim rešenjem. Iste prostorije bi se koristile i za realizaciju brojnih projekata koje Centar već ima urađene (Sigurna kuća, Savetovalište za porodicu, Dnevni centar za adolescente-Sociorehabilitacioni centar, Prihvatna stanica, itd.). Centar je u međuvremenu aplicirao kod Ministarstva za dodelu sredstava za ove radove i naša su očekivanja da ćemo dobiti određena sredstva za radove, kao u Centru, tako i u Gerontološkom centru. Isto tako ističemo da sredstva za materijalne troškove koja dobijamo od Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u iznosu od 300.000,00 dinara nisu dovoljna, jer sa postojećim sredstvima jedva uspevamo da izmirimo tekuće obaveze. Ilustracije radi samo u zimskim mesecima plaćamo i preko 130.000,00 dinara za električnu energiju, pošto zgrada nema grejanje, pa smo prinuđeni da kancelarije zagrevamo sa TA pećima. U ovaj račun ulaze i troškovi grejanja humanitarnih organizacija: Međuopštinska organizacija gluvih inagluvi, Međuopštinska organizacija slepih i slabovidih, Savez CIR-a Društvo paraplegičara, Društvo „Živeti uspravno“, Društvo za cerebralnu paralizu, itd. Zahvaljujući lokalnoj samoupravi koja nam redovno plaća troškove komunalnih usluga uspevamo da realizujemo sve obaveze. U toku leta 2018. godine izvršili smo rekonstrukciju - zamenu kompletnog ormara za električnu energiju, sa pojačanjem snage i novim automatskim osiguračima, čime smo stepen bezbednosti podigli na viši nivo. Uradili smo zamenu postojeće elektro mreže sa ugradnjom nove spratne elektro mreže sa svim potrebnim bezbednosnim uređajima, kako bi mogli normalno da funkcionišemo.

U saradnji sa upravom grada Novog Pazara uradili smo projekat izrade nove toplovodne mreže i priključenje na gradsku toplovodnu mrežu, kao i projekat zamene dotrajale toplovodne mreže u poslovnim prostorijama centra. Takođe, ovo je jedan od prioritarnih planskih zadataka u

2023.godini i naša su očekivanja da ćemo uz pomoć gradske uprave grada Novog Pazara rešiti ovaj veliki problem.

Pored toga neophodno je da se uradi prijemna kancelarija za osobe sa invaliditetom u prizemlju zgrade. Predstavnici Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja su nas nekoliko puta kontaktirali, ali još uvek nismo dobili sredstava za realizaciju ovog projekta.

Od strane Ministarstva rada i socijalne politike dobili smo 2007.godine novo putničko vozilo „Zastava 10,“ za potrebe službe, što nam mnogo znači u izvršavanju svih poslova iz oblasti socijalne i porodično-pravne zaptite.

Pored toga Centar za socijalni rad je 2007.godine kupio na lizing i novo terensko vozilo „Lada-Niva,“ .

U toku 2013.godine smo dobili namenska sredstva od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja za kupovinu putničkog vozila za potrebe Domskeg odeljenja, tako da smo kupili novo putničko vozilo marke „Ševrolet-aveo,“. U dembru mesecu 2016.godine dobili smo sredstva za kupovinu novog putničkog vozila i kupili smo vozilo „Fiat – Tipo,“. Takođe, posedujemo i 1 kombi marke „Zastava,“ za potrebe osoba sa invaliditetom pošto vozilo ima rampu.

U toku leta 2021.godine, uz brojne uštede, uspeli smo da kupimo dva polovna vozila marke „Škoda fabia,“ za terenski rad Centra za socijalni rad i Službe „Pomoć u kući za odrasla i stara lica i osobe sa invaliditetom,“.

Što se tiče računara sada ih imamo 30 u Centru i 10 u Domskeg odeljenju, a plan nam je da u toku 2023.godine svi stručni radnici, kao i administrativni radnici imaju u svojim kancelarijama kompjuter sa instaliranim licenciranim softverom, čime će se kvalitet pružanja usluga našim korisnicima podići na još veći nivo. Takođe smo planirali i otvaranje internet kafea za korisnike u Gerontološkom centru.

Isto tako uz pomoć Ministarstva, a i iz sopstvenih izvora izvršeno je umrežavanje sa mrežnim mestima za 10 računara za potrebe razvoja informacionog sistema „Integral,“. U toku 2013.godine iz sopstvenih sredstava smo izvršili umrežavanje za još 15 mrežnih mesta, tako da imamo 30 računara u mreži.

U toku godine izvršene su pripreme za početak rada novog informacionog sistema „SOZIS,“, koji je obezbedilo Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Izvršen je eksport podataka iz programa „Integral,“, u novi informacioni sistem i planirano je početak rada u novoj godini.

U toku godine izvršeno je periodično ispitivanje gromobrana i urađen Elaborat o ispitivanju gromobranskih instalacija na zgradi Centra za socijalni rad. Posedujemo i video nadzor. Takođe, promenjena su ulazna vrata od PVC-a, jer su prethodna bila dotrajala i urađena je mehanička zaštita ulaza. Urađena je i prijemna kancelarija u prizemlju, što će u znatnoj meri olakšati pristup osobama sa invaliditetom.

Sredinom leta 2022.godine izvršili smo krećenje poslovnih prostorija centra i farbanje radnih prostorija, što je svakako doprinelo poboljšavanju uslova rada radnika.

1.3 OBUKA I USAVRŠAVANJE RADNIKA

2. Da li CSR ima godišnji plan stručne obuke/usavršavanja zaposlenih radnika?

<u>Da</u>	Ne
-----------	----

3. Broj stručnih radnika koji su pohađali programe stručnog usavršavanja u izveštajnom periodu		
Vrsta programa obuke ili stručnog usavršavanja	Broj programa, događaja	Broj radnika
Programi obuke koji su akreditovani u sistemu socijalne zaštite	17	31
Programi obuke koji nisu akreditovani u sistemu socijalne zaštite	23	23
Seminari, savetovanja, konferencije i drugo	22	47
Neki drugi programi ili usavršavanja (akademsko usavršavanje – specijalizacija, master i sl.)	0	0
4. Broj zaposlenih stručnih radnika i saradnika koji imaju potrebu za stručnim usavršavanjem		
Oblast stručnog usavršavanja	Broj radnika	
1. Stručni postupci i procedure u radu CSR	24	
2. Zaštita dece i mladih	8	
3. Zaštita odraslih i starijih osoba	3	
4. Podrška porodici	10	
5. U odnosu na oblast u kojoj postoji najveća potreba za stručnim usavršavanjem navedite potrebne obuke po prioritetu (ukoliko među navedenim potrebnim obukama postoje obuke koje nisu akreditovane, stavite oznaku)		
1. Hraniteljstvo		
2. Nasilje u porodici		
3. Zaštita žrtava trgovine ljudima		
4. Pomoć deci ometenoj u razvoju		

Stručno usavršavanje zaposlenih

Stručno, kontinuirano usavršavanje je obaveza svih zaposlenih i uslov za sticanje i obnavljanje licence u skladu sa zakonom. Na taj način se stiču nova znanja, veštine i unapređuje stručni rad. Svi stručni radnici koji su bili u obavezi daobnove licence, to su i uradili. Planiramo da u 2023 godini, kao i do sada, nastavimo sa stručnim usavršavanjem, kroz pohađanje akreditovanih programa obuke, prisustvo seminarima i stručnim skupovima. Tako ćemo unaprediti profesionalni rad i podići kvalitet pruženih usluga.

U toku 2022. godine radnici Centra za socijalni rad su, zbog pandemije izazvane virusom COVID-19 nisu mogli da pohađaju seminare iz oblasti socijalne, porodično-pravne i starateljske zaštite. Učestvovali smo na tzv. online webinarima, koje je organizovalo Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Komora socijalne zaštite, Republički zavod za socijalnu zaštitu, kao i brojne vladine i nevladine organizacije. Takav pristup će se nastaviti i u toku planke 2023. godine posebno ako se ima u vidu primena Pravilnika o licenciranju i pružaoca usluga i stručnih radnika. Naravno, sve će biti prilagođeno aktuelnoj epidemiološkoj situaciji.

U cilju obogaćivanja znanja i veština među zaposlenim radnicima postoji interesovanje za brojne akreditovane programe obuke:

- Pregovaranje i medijacija u socijalnoj zaštiti,
- Podrška hraniteljskim porodicama,
- (H)RAST – Program podrške srodničkim hraniteljskim porodicama,
- Program nenasilne komunikacije i posredovanje u sukobima,
- Čuvari osmeha – Psihološke radionice za podsticanje razvoja,
- Dogovor – kako to dobro zvuči
- Umem bolje – Program obuke stručnjaka iz sistema socijalne zaštite za prevenciju poremećaja kod mladih,
- Zaštita dece i mladih u sukobu sa zakonom i u riziku,
- Obuka u veštinama medijacije- Posredovanje između žrtve/oštećenog i maloletnog prestupnika (učinilac krivičnog dela ili prekršaja),
- Klub za mlade po modelu GRiG – Osnivanje i vođenje grupe za (samo)podršku mladima u riziku,
- Participativno strateško planiranje u funkciji održivog razvoja zajednice, organizacija i usluga u oblasti socijalne zaštite,
- Uspešno upravljanje projektima i ljudskim resursima,
- Podrška porodicama sa visokim psihosocijalnim rizikom kroz sistemsku porodičnu terapiju,
- Obuka pružalaca socijalnih usluga za rad sa žrtvama rodno zasnovanog nasilja,
- Prevencija nasilja nad starijim osobama,
- Psihosocijalna podrška u starosti,
- Rodno osetljiva socijalna zaštita

Ukoliko Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja obezbedi namenska novčana sredstva za realizaciju akreditovanih programa obuke, mi smo spremni da prihvatimo i izvršimo obuku za sve zaposlene radnike Centra za socijalni rad, jer sa sredstvima sa kojima raspolazemo, nismo u mogućnosti da uputimo radnike na odgovarajuće obuke.

REALIZACIJA SOCIJALNE I PORODIČNO – PRAVNE ZAŠTITE KORISNIKA

Služba za zaštitu dece i mladih

Služba za zaštitu dece i mladih se primarno bavi zaštitom maloletnih lica – dece do 18. godine života i mladih do 26. godine života kada im je usled porodičnih i drugih životnih okolnosti,

ugrožen razvoj, bezbednost i zdravlje, odnosno ako je izvesno da bez podrške sistema socijalne zaštite mogu dadostignu optimalni nivo razvoja.

Služba će se u 2023. godini, naročito baviti decom i mladima:

kada su **bez roditeljskog staranja** ili u riziku od gubitka roditeljskog staranja, ako roditelj, staratelj ili drugo lice koje se o njemu neposredno stara nije u stanju da se o njemu stara bez podrške sistema socijalne zaštite, usled zdravstvenih razloga, mentalnog oboljenja, intelektualnih teškoća ili nepovoljnih socio-ekonomskih okolnosti. Zbrinjavanje dece bez roditeljskog staranja realizovaće se kroz starateljsku zaštitu i smeštaj u srodničku ili hraniteljsku porodicu, rukovodeći se najboljim interesom deteta i najmanje restriktivnim okruženjem za dete.

Tokom godine, radiće se na redovnim postupcima ponovnog pregleda dece pod starateljstvom i dece na smeštaju, kao i na izradi planova zaštite za naredni period u saradnji sa Centrom za porodični smeštaj i usvojenje u Kragujevcu.

Nastaviće se sa stručnim procenama potencijalnih usvojitelja i hranitelja, a u cilju procene njihove opšte podobnosti, koja obuhvata i edukaciju, za čije vođenje su obučeni zaposleni u okviru Službe.

Radiće se i na proceni podobnosti dece za usvojenje, a potom i na praćenju uzajamnog prilagođavanja deteta na porodicu potencijalnih usvojitelja, kako bi došlo do zasnivanja usvojenja.

Služba će sačiniti plan poseta korisnika koji se nalaze u ustanovama socijalne zaštite i u hraniteljskim porodicama.

iz **porodica sa poremećenim porodičnim odnosima**. Cetar će dostavljati nalaze i stručno mišljenje na zahtev suda o vršenju roditeljskog prava, kao i o modelu viđenja, zatim o izmeni vršenja roditeljskog prava, te izmeni ličnih kontakata dece sa roditeljem sa kojim ne žive.

Nastaviće se i sa praćenjem odvijanja ličnih kontakata dece sa roditeljima u kontrolisanim uslovima. sa **decom sa poremećajem u ponašanju**. Nastaviće se saradnja sa pravosudnim organima oko izbora i primene vaspitnih mera, zatim dostava mišljenja sudu pred kojim se vodi krivični postupak protiv maloletnika, periodičnih izveštaja o realizovanju vaspitnih mera, dostavljanje nalaza i stručnog mišljenja u odnosu na maloletna lica protiv kojih se vodi prekršajni postupak. Nastavlja rad sa krivično neodgovornom decom, u pravcu savetodavnog rada i sprečavanja recidiva, kao i sa maloletnim licima koja ispoljavaju asocijalne oblike ponašanja.

Korisnike u vaspitnim ustanovama (Zavod, VPD), pratićemo i u narednoj godini, kroz posete, telefonske kontakte sa stručnim licima iz Ustanova i kroz periodične izveštaje koji nam se dostavljaju.

kada postoji opasnost da će postati žrtve ili **već jesu žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja i eksploatacije**. Razlozi za izdvajanje dece iz bioloških porodica su najčešće grubo zanemarivanje i zlostavljanje dece od strane roditelja.

obezbeđivanje dodatne podrške deci **iz osetljivih društvenih grupa**, odnosno deci kojoj je iz različitih razloga i okolnosti potrebna dodatna podrška, kako bi postigli puno društveno učešće u svim sferama života (deca sa smetnjama u razvoju, invaliditetom, teškoćama u učenju, deca iz siromašnih porodica, decaromske nacionalnosti,) kroz uključivanje donatorskih sredstava i programa podrške;

**PODACI O
KORISNICIMA**

BROJ

KORISNIKA CSR

6.Ukupan broj korisnika u registru CSR na aktivnoj evidenciji u 2017. prema starosti i polu						
Korisnici po uzrastu	Broj korisnika na aktivnoj evidenciji u toku izveštajnog perioda (01.01.2022. - 31.12.2022.)			Broj korisnika na aktivnoj evidenciji 31.12.2022.		
	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
Deca (0-17)	2598	2571	5169	2587	2567	5154
Mladi (18-25)	843	794	1637	840	778	1618
Odrasli (26-64)	3058	2858	5916	3036	2852	5888
Stariji (65 i više)	619	607	1226	603	584	1187
Ukupno	7118	6830	13948	7066	6781	13847

Na evidenciji Centra za socijalni rad na kraju izveštajnog perioda nalazilo se 271 lica pod starateljstvom od čega 176 odraslih i starih lica i 95 dece i omladine. Na smeštaju se nalazi 83 odraslih i starih lica, od čega 73 na domskom smeštaju i 10 lica na porodičnom smeštaju. Pored toga imamo 95 dece bez roditeljskog staranja pod starateljstvom.

Posebnu pažnju u toku planske 2023.godine posvetiti ovim kategorijama korisnika u cilju što bolje i potpunije zaštite.

POSEBNO OSETLJIVE GRUPE KORISNIKA

DECA SA PROBLEMIMA U PONAŠANJU

U toku godine, u Centru za socijalni rad se radi na oko 350 predmeta koji se odnose na zaštitu dece i omladine u sukobu sa zakonom. Naime, u toku pripremnih postupaka kod Višeg suda, pokrenutih prema maloletnim učiniocima krivičnih dela, kao i dr. postupaka kod sudova i tužilaštava, u zajedničkom radu se u toku godini radi na oko 300 predmeta. U prekršajnim postupcima, u 130 predmeta su dostavljeni nalazi i stručno mišljenje nadležnom prekršajnom sudu.

Za potrebe PU u Novom Pazaru, na osnovu njihovih pisanih obaveštenja predmeta preduzeli smo mere i usluge iz delokruga naše nadležnosti tj. delatnosti.

U toku godine se dostavi oko 150 nalaza i stručnih mišljenja sudovima pred kojima se vode krivični postupci prema maloletnicima. Sudiji za maloletnike kao i tužiocu za maloletnike dostavili smo redovne (šestomesečne) izveštaj o sprovođenju, tj. realizaciji vaspitnih mera.

U toku planske 2023.godine planiran je obilazak korisnika koji se nalaze u vaspitno popravnom domu u Kruševcu i maloletnika koji se nalaze u maloletničkom zatvoru u Valjevu. U toku 2022. godine nisu realizovane posete maloletnicima u VPD u Kruševcu i maloletničkom

zatvoru u Valjevu u skladu sa trenutnom epidemiološkom situacijom. Ukoliko se epidemiološka situacija popravi, organizovat ćemo obilazak ovih ustanova.

U 2022. godini zaštita dece i omladine u sukobu sa zakonom je realizovana na zadovoljavajući način, zbog toga što je Viši sud u Novom Pazaru angažovao dodatne ljudske resurse. i u 2023. godini ćemo nastojati da ovu saradnju još više unapredimo

Procenom saradnje sa ostalim društvenim činiocima u lancu zaštite dece i omladine u sukobu sa zakonom dolazimo do zaključka da je ona generalno posmatrano bila uspešna. Ipak, umreženost, tj. uvezanost svih društvenih aktera zaštite dece i omladine može biti organizovana na kvalitetniji način, što ćemo u planskoj 2023. godini nastojati da realizujemo.

Putem medija animirali smo probleme u kojima se trenutno nalaze službe koje se bave zaštitom dece i omladine u sukobu sa zakonom, kao i da smo pružili konkretne predloge u smislu poboljšanja kvaliteta usluga koje pružamo ovoj kategoriji dece. Takođe neophodno je u narednom periodu raditi u saradnji sa lokalnom samoupravom na uvođenju usluga na lokalnom nivou, kao što su Dnevni centar za decu i mlade sa rizikom u ponašanju – Sociorehabilitacioni klub, što bi u značajnoj meri pomoglo u radu sa ovom kategorijom korisnika.

Služba za zaštitu odraslih i starijih

U Centru tokom 2023. godine zaštita prava i interesa odraslih i starijih lica odviće se kroz rad Službe za zaštitu odraslih i to:

- zaštita lica sa smetnjama u razvoju, invalidnih lica (telesni, intelektualni, mentalni, senzorni i druge vrste invaliditeta),
- zaštita materijalno ugroženih lica,
- zaštititi lica bez porodičnog staranja (samačka i staračka domaćinstva),
- zaštititi lica sa porodičnim problemima (konflikti u porodici, partnerski konflikti, žrtve nasilja),
- zaštita lica sa poremećajima u ponašanju (zloupotreba alkohola i opojnih droga, vršenje prekršajnih i krivičnih dela),
- zaštita lica sa problemima i potrebama koji nisu bliže specifikovani .

U toku rada obezbeđivaće se ostvarivanje najboljeg interesa korisnika, poštujući privatnost i poverljivost informacija.

Stručni radnici službe za odrasle i stare u 2023. godini radiće na poslovima:

- domskog smeštaja odraslih i starih, kao institucionalnog oblika zbrinjavanja lica kojima je ovaj vid zaštite neophodan. Korisnici se smeštaju u Gerontološke centre i specijalizovane ustanove širom Srbije,
- realizacije i praćenja kvaliteta zbrinjavanja korisnika u hraniteljskim porodicama,
- urgentnog i neodložnog zbrinjavanja korisnika, u situacijama kada nemaju srodnike ili srodnici nisu u mogućnosti ili ne žele da vode brigu o licu koje je potrebno zbrinuti,
- realizovanja poseta svim specijalizovanim ustanovama u kojima su smeštena lica pod starateljstvom, kao i korisnici smešteni u Gerontološkim centrima, po raspredu i na način koji je već definisan. Pritom će se izrađivati i planovi zaštite korisnika za naredni period u saradnji sa ustanovama,
- postavljanja privremenih ili stalnih staratelja korisnicima koji su delimično ili potpuno nesposobni da se staraju o svojoj ličnosti, imovini i interesima,
- realizacije poseta korisnicima pod starateljskom zaštitom o kojima brinu članovi porodice, kao i

preispitivanje izveštaja staratelja,

- pribavljace se potrebni dokazi po zahtevu Suda, davati nalazi i misljenja, po zahtevima resornog ministarstva kao i drugih ministarstava, Zastititnika gradana, ustanova socijalne zastite, zdravstvenih ustanova i dr.,
- poseban akcenat bice usmeren na zastitu lica iz rizičnih grupa-ostarela lica kojima je potrebna i zdravstvena nega, osobe sklone zloupotrebi alkohola, beskućnici, lica posle izvršene kazne zatvora,
- pružanje pomoći porodicama i pojedincima po zahtevima, kroz neposredni i telefonski kontakt sa njima i njihovim srodnicima i posredovanja kod drugih institucija u cilju ostvarivanja prava, podizanja kvaliteta života i osnaživanje samih korisnika da aktivnije učestvuju u rešavanju sopstvenih životnih problema,
- odlučivace po zahtevima o ostvarivanju prava na uslugu pomoć u kući.

Tim za nasilje

Na preporuku resornog Ministarstva u 2017 godini u Centru je formiran interni tim koji se bavi poslovima zaštite žrtava nasilja. Tim radi na prijavama koje se odnose na porodično, partnersko, vršnjačko nasilje, zanemarivanje dece.

Po preuzimanju prijave, voditelj slučaja nastavlja rad u skladu sa procedurom stručnog rada. Prikuplja potrebne podatke, planira početnu procenu, uspostavlja kontakt sa žrtvom, pravi plan bezbednosti za žrtvu, uzima izjavu od žrtve nasilja, izdaje pisano upozorenje nasilnicima, obaveštava OJT i sud o prekršenim merama, kontakt sa profesionalcima iz drugih sistema, realizuje početnu procenu, sačinjava plan usluga mera za žrtvu nasilja ukoliko je to potrebno.

Ukoliko se utvrdi potreba da se pokrene tužba po službenoj dužnosti za zaštitu od nasilja uključuje pravnika u vezi sačinjavanja tužbe. Ako se proceni da je žrtva sposobna da samostalno koristi resurse institucija usmerava žrtvu na besplatnu pravnu pomoć kod advokata saradnika koji su posebno specijalizovani za rad sa žrtvama nasilja.

Stručni radnici tima rade na zaštiti žrtve ukoliko interveniše Mobilni tim Centra, u toku dežurstva i smeštaju žrtvu u sigurno okruženje.

Rad na otkrivanju i sprečavanju nasilja, u idućoj godini, odvijaće se i nadalje u saradnji sa institucijama, a u skladu sa Zakonom o sprečavanju nasilja u porodici, koji propisuje saradnju ključnih institucija kroz rad Grupe za koordinaciju (predstavnik/ca Osnovnog i Višeg javnog tužilaštva, Policijske uprave, Centra za socijalni rad i po potrebi nevladinih organizacija).

Ovim zakonom uređuje se sprečavanje nasilja u porodici i postupanje državnih organa i ustanova u sprečavanju nasilja u porodici i pružanju zaštite i podrške žrtvama nasilja u porodici. Ovaj zakon ne primenjuje se na maloletna lica koja učine nasilje u porodici.

Cilj Zakona

Cilj ovog zakona je da na opšti i jedinstven način uredi organizaciju i postupanje državnih organa i ustanova i time omogući delotvorno sprečavanje nasilja u porodici i hitnu blagovremenu i delotvornu zaštitu i podršku žrtvama nasilja u porodici.

Sprečavanje nasilja u porodici, neposredna opasnost od nasilja u porodici, nasilje u porodici

Sprečavanje nasilja u porodici sastoji se od skupa mera kojima se otkriva da li preti

neposredna opasnost od nasilja u porodici i skupa mera koje se primenjuju kada je neposredna opasnost otkrivena.

Neposredna opasnost od nasilja u porodici postoji kada iz ponašanja mogućeg učinioca i drugih okolnosti proizlazi da je on spreman da u vremenu koje neposredno predstoji po prvi put učini ili ponovi nasilje u porodici.

Nasilje u porodici, u smislu ovog zakona, jeste akt fizičkog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja učinioca prema licu sa kojim se učinilac nalazi u sadašnjem ili ranijem bračnom ili vanbračnom ili partnerskom odnosu ili prema licu sa kojim je krvni srodnik u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena ili sa kojim je srodnik po tazbini do drugog stepena ili kome je usvojitelj, usvojenik, hranjenik ili hranitelj ili prema drugom licu sa kojim živi ili je živio u zajedničkom domaćinstvu

Ovaj zakon primenjuje se i na saradnju u sprečavanju nasilja u porodici (čl. 24 – 27) u krivičnim postupcima za krivična dela:

- 1) proganjanje (član 138a Krivičnog zakonika);
- 2) silovanje (član 178. Krivičnog zakonika);
- 3) obljava nad nemoćnim licem (član 179. Krivičnog zakonika);
- 4) obljava nad detetom (član 180. Krivičnog zakonika);
- 5) obljava zloupotrebom položaja (član 181. Krivičnog zakonika);
- 6) nedozvoljene polne radnje (član 182. Krivičnog zakonika)
- 7) polno uznemiravanje (član 182a Krivičnog zakonika);
- 8) podvođenje i omogućavanje vršenja polnog odnosa (član 183. Krivičnog zakonika);
- 9) posredovanje u vršenju prostitucije (član 184. Krivičnog zakonika);
- 10) prikazivanje, pribavljanje i posedovanje pornografskog materijala i iskorišćavanje maloletnih lica za pornografiju (član 185. Krivičnog zakonika);
- 11) navođenje deteta na prisustvovanje polnim radnjama (član 185a Krivičnog zakonika);
- 12) zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica (član 193. Krivičnog zakonika);
- 13) nasilje u porodici (član 194. Krivičnog zakonika);
- 14) nedavanje izdržavanja (član 195. Krivičnog zakonika);
- 15) kršenje porodičnih obaveza (član 196. Krivičnog zakonika);
- 16) rodoskrvuće (član 197. Krivičnog zakonika);
- 17) trgovina ljudima (član 388. Krivičnog zakonika);
- 18) druga krivična dela, ako je krivično delo posledica nasilja u porodici.

Ovaj zakon se primenjuje i na pružanje zaštite i podrške žrtvama krivičnih dela iz stava 1. ovog člana (u daljem tekstu: krivična dela određena ovim zakonom).

Primena drugih propisa.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, na sprečavanje nasilja u porodici, u postupcima protiv učinilaca krivičnih dela određenih ovim zakonom i na pružanje zaštite i podrške žrtvama nasilja u porodici i žrtvama krivičnih dela određenih ovim zakonom primenjuju se Krivični zakonik, Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o parničnom postupku, Porodični zakon i Zakon o policiji.

Disciplinska odgovornost

Nepostupanje sudija, javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca u rokovima koji su određeni ovim zakonom predstavlja disciplinski prekršaj.

II. NADLEŽNI ORGANI I USTANOVE

Za sprečavanje nasilja u porodici i pružanje zaštite i podrške žrtvama nasilja u porodici i žrtvama krivičnih dela određenih ovim zakonom nadležni su policija, javna tužilaštva, sudovi opšte nadležnosti i prekršajni sudovi, kao nadležni državni organi, i centri za socijalni rad, kao ustanove.

Pored nadležnih državnih organa i centara za socijalni rad, u sprečavanju nasilja u porodici, preko davanja pomoći i obaveštavanja o nasilju, kao i pružanju podrške žrtvama nasilja učestvuju i druge ustanove u oblasti dečje, socijalne zaštite, obrazovanja, vaspitanja i zdravstva (u daljem tekstu: državni organi i ustanove nadležne za primenu ovog zakona), kao i tela za rodnu ravnopravnost na nivou lokalnih samouprava.

Što se tiče rada u Centru na ovoj problematici preduzeli smo sve mere i aktivnosti u skladu sa primenom novog Zakona o sprečavanju nasilja u porodici, a čije su odredbe počele da se primenjuju 01.06.2017.godine.

Svaka porodica ima određene probleme u odnosima u pojedinim ciklusima svoga razvoja, koji u nekim slučajevima mogu dovesti do ozbiljnih teškoća u obavljanju porodičnih funkcija. Razvod braka predstavlja izuzetan potres koji zahvata sve pore čovekovog života i ostavlja nesagledive posledice kako na bračne supružnike, tako i na njihovu maloletnu decu.

Iz svega napred rečenog može se konstatovati da ova problematika predstavlja veoma složen i odgovoran zadatak koji se postavlja pred društvenu zajednicu. Poslove i radne zadatke u sređivanju poremećenih bračnih i porodičnih odnosa obavlja kompletan stručni tim Centra za socijalni rad, a koga sačinjavaju socijalni radnik, psiholog, pedagog i pravnik.

U toku godine stručna služba Centar za socijalni rad obradi oko 250 zahteva iz problematike poremećenih bračnih i porodičnih odnosa, od čega oko 150 bračnih i oko 100 iz vanbračnih zajednica.

Pored toga u toku godine se radi i sa oko 50 slučajeva gde nisu formalno podneti zahtevi, ali se služba aktivno uključuje u rešavanju problematike poremećenih bračnih i porodičnih odnosa ovih porodica.

Svi zahtevi za sprovođenje postupka mirenja i davanja predloga o poveravanju dece roditelja u brakorazvodnom sporu, kao i kod zahteva za poveravanje dece iz vanbračnih zajednica, u izveštajnoj 2022. godini su blagovremeno obrađeni i dostavljeni nadležnim službama i institucijama.

U skladu sa zakonskim odredbama Centar za socijalni rad ima mobilne timove i u Službi za zaštitu dece i omladine i u Službi za zaštitu odraslih i starih osoba, tzv neodložne intervencije. Mobilni timovi su pripravnici 24 časa dnevno svakog dana. Od početka 2022.godine imali smo 79 intervencija po pozivu Policijske uprave Novi Pazar, a i u toku planske 2023.godine će se nastaviti sa saradnjom putem neodložnih intervencija.

Problematika poremećenih bračnih i porodičnih odnosa još uvek nije predmet sistematskog delovanja u našoj sredini. Ovo se naročito odnosi na prevenciju i edukaciju mladih ljudi. Godinama ističemo potrebu za otvaranjem Savetovaništa za brak i porodicu, koje bi se bavilo problemima i odnosima među ljudima pre braka, u toku braka i posle razvoda braka, poslovima

planiranja porodice, odgovornim roditeljstvom, itd. Centar za socijalni rad ima u prizemlju naše zgrade poslovni prostor koji trenutno nije u funkciji, jer su potrebna sredstva za adaptaciju i uređenje. Ukoliko bi se to uradilo i uz određena kadrovska pojačanja Centar za socijalni rad bi u najskorijem roku mogao da otvori Savetovalište za brak i porodicu.

Naša su očekivanja da će se u toku 2023. godine stvoriti uslovi za formiranjem jedne ovakve organizacione jedinice u sastavu Centra za socijalni rad.

Služba za upravno-pravne poslove sa prijemnom kancelarijom i kancelarijom za materijalna davanja

U Pravnoj službi obavljaju se upravno-pravni poslovi. Poslovi pravne službe su grupisani prema karakteristikama grupa korisnika, prema vrsti i načinu zadovoljenja njihovih socijalnih potreba, prirodi radnih procesa i dr. U okviru ove službe postoji:

1. Prijemna kancelarija

Prima sve zahteve, dopise, zamolnice i proverava da li su u nadležnosti Centra. Sa korisnicima koji se prvi put javljaju obavlja se razgovor, prepoznaje dominantni problem, a korisnika upućuje u odgovarajuću službu.

2. Kancelarija za materijalna davanja

U kancelariji za materijalna davanja odlučuje se o ostvarivanju prava građana na materijalno obezbeđenje (novčana socijalna pomoć, dodatak za pomoć i negu drugog lica, osposobljavanje za rad i prava definisana Odlukom o pravima i uslugama o socijalnoj zaštiti grada Novog Pazara). U skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, u Pravnoj službi se odlučuje o smeštaju korisnika u dom, hraniteljsku ili srodničku porodicu.

U skladu sa Porodičnim zakonom, Pravna služba obavlja pravne poslove koji se odnose na starateljstvo (nad licima lišenim poslovne sposobnosti, maloletnim licima), usvojenje, hraniteljstvo, određivanje i promenu ličnog imena, mere korektivnog i preventivnog nadzora.

U pravnoj službi pored upravnih poslova kojima se odlučuje o pravima korisnika, obavljaju se i pravni poslovi u vezi pokretanja sudskih i drugih postupaka iz porodičnih odnosa, zaštite prava deteta i drugih poslovno nesposobnih lica, vršenje odnosno lišavanje roditeljskog prava, zaštita od nasilja u porodici i u drugim slučajevima.

SOCIO-MATERIJALNO UGROŽENE PORODICE

7. Broj porodica i članova porodica koji u izveštajnom periodu koriste SNP	
Broj članova porodice	Broj porodica
Jednočlana	399
Dvočlana	506
Tročlana	569
Četvoročlana	664
Petočlana	562
Porodica sa šest i više članova	415
UKUPNO	3.115

8. Broj korisnika koji su ostvarili pravo na druge vrste materijalne pomoći i ukupan broj datih pomoći	
Vrsta pomoći	Broj korisnika
Pomoć u naturi	1.200
Subvencije	2.500
Besplatni obrok	870
Drugo	
UKUPNO	4.570

Na kraju 2022. godine na evidenciji Centra za socijalni rad nalazile su se 3.115 porodice, koje su korisnici socijalne novčane pomoći, sa oko 13.300 članova porodičnog domaćinstva, što je nešto više u odnosu na isti period prošle godine, kada smo imali 3.088 porodice. Isto tako tendencija je da će u narednom periodu doći do povećanja broja korisnika novčane socijalne pomoći. Korisnika dodatka za pomoć i negu drugog lica na kraju izveštajnog perioda je bilo 944.

U toku 2022. godine redovno su vršene isplate svih oblika novčanih davanja od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Pored ovih postoje i prošireni oblici i usluge koji se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave. U proširene oblike socijalne zaštite spadaju jednokratne novčane pomoći, kao i opremanje korisnika za smeštaj u dom, kao i pružanje materijalne pomoći licima koja su se našla u stanju socijalne potrebe, naknade pogrebnih troškova za korisnike novčane socijalne pomoći, itd.

Zbog prisutnosti društvene krize tendencije povećanja broja korisnika novčane socijalne pomoći prisutne su u zadnjim mesecima 2022. godine, a naše su procene da će u toku 2023. godine doći do povećanja broja korisnika NSP.

Što se tiče strukture nosilaca prava novčane socijalne pomoći najzastupljenija su nezaposlena lica, a zatim slede nesposobni za rad, dok je broj ostalih kategorija neznatan.

Najveći problem predstavlja materijalna i stambena neobezbeđenost pojedinaca i porodica. Sve češće se susrećemo sa višečlanim porodicama, gde su oba ili jedan roditelj sposobni za rad, nalaze se na evidenciji nezaposlenih lica, ali nisu u mogućnosti da nađu posao i obezbede osnovna sredstva za egzistenciju.

Takođe, veliki problem predstavlja nerešeno stambeno pitanje porodica, pa se dešava da u jednoj kući ili stanu, žive dve ili tri porodice koje imaju jednu sobu ili u istom stanu žive zbog nemogućnosti da plaćaju kiriju.

Svi zahtevi se prvo obrađuju od strane trijažera i socijalnih radnika tako da su stranke blagovremeno informisane o svojim pravima. Ovo iz razloga zato što trijažer i socijalni radnici objasne korisnicima da li imaju pravo na NSP ili ne. Oni koji traže da im se pismeno objasni zašto nemaju to pravo podnose zahtev i zato je tako malo odbijenih zahteva.

Ovaj izveštaj na kratak i deskriptivan način obuhvata zaštitu odraslih i ostarelih lica skrećući posebno pažnju na najučestaliju problematiku, a to je materijalna neobezbeđenost porodice, a posebno materijalna neobezbeđenost staračkih domaćinstava. Takođe treba istaći da socijalnim radom i socijalnom zaštitom nisu obuhvaćena sva lica u našoj opštini koje tretira ovaj tim, jer nije ni moguće sva lica i obuhvatiti.

Isto tako želeli bi da istaknemo da je Centar za socijalni rad značajnu pažnju u 2020. godini posvetio radu sa marginalnim društvenim grupama: Romima, izbeglim i raseljenim licima, osobama sa invaliditetom, deci i ženama žrtvama nasilja itd. To se naročito ogledalo u pružanju pomoći kod ostvarivanja prava na materijalno obezbeđenje porodice, kod ostvarivanja prava na tuđu negu, davanju jednokratnih novčanih pomoći, pomoći u naturi, obezbeđivanju životnih namirnica, sredstava za higijenu, kupovinu lekova, ogreva, itd.

Pomoć u naturi obezbedilo je nekoliko donatora uz posredovanje Centra za socijalni rad, a sastojala se u davanju životnih namirnica i sredstava za higijenu za stare osobe korisnike usluge pomoć u kući pri Centru za socijalni rad. U toku godine, a uslovima pandemije izazvan virusom COVID-19 je dodelio pomoć pakete sa životnim namirnicama za preko 1.200 korisnika Centra za socijalni rad.

Pri opštinskoj organizaciji Crvenog krsta postoji kuhinja u kojoj se sprema obrok i hrani se 1700 porodica. Sredstva za funkcionisanje kuhinje obezbeđuje Crveni krst Srbije preko Vlade Republike Srbije, Norveški Crveni krst i Grad Novi Pazar. Za 870 staračkih i samačkih domaćinstava paketi sa životnim namirnicama se dostavljaju kući.

U našem društvu, sve je veći broj ljudi sa fizičkim i psihičkim smetnjama. Uzroci takvog stanja su brojni, a posledice su uglavnom trajne i nepovratne, tako da društvena zajednica ne može na njih adekvatno da reaguje. Zato je uloga i zadatak stručne službe Centra za socijalni rad od velikog značaja, kao jedan od osnovnih vidova društvene intervencije, među kojima oblast socijalne i porodično-pravne zaštite, svakako, zauzima značajno mesto. Podaci iz navedenih tabela ukazuju na tendenciju porasta broja ove kategorije korisnika.

Kategorija dece i omladine ometene u razvoju nije brojčano izražena ali je rad sa ovim korisnicima veoma složen i odgovoran. Zakonom o socijalnoj zaštiti i obezbeđivanju socijalne

sigurnosti građana detetom ometenim u psihofizičkom razvoju smatra sa: 1) slepo dete, 2) gluvo dete, 3) dete sa teškim telesnim smetnjama u razvoju (paraliza, cerebralna paraliza, distrofija, paraplegija, kvadriplegija, multipla skleroza i ostale urođene i stečene telesne smetnje); 4) dete sa smetnjama u mentalnom razvoju (stepena lake, umerene, teže i teške mentalne ometenosti); 5) dete obolelo od autizma, 6) dete višestruko ometeno u razvoju.

Socijalna i porodično-pravna zaštita ove kategorije dece predstavlja veoma složen, ozbiljan i delikatan posao, a sastoji se u evidentiranju ove dece, razvrstavanju, pružanju materijalne pomoći., tuđe nege, zdravstvenom tretmanu, obezbeđivanju rehabilitacije, smeštaju tih lica u neku od ustanova socijalne zaštite, uključivanju u rad specijalnih škola, osposobljavanju za određene radne i životne aktivnosti u granicama preostalih mogućnosti, itd.

Socijalna i porodično pravna zaštita ostarelih lica predstavlja veoma složen i odgovoran zadatak koji se postavlja pred društvenu zajednicu.Zato je znatan deo aktivnosti stručne službe Centra za socijalni rad bio usmeren u pružanju pomoći ostarelim licima. I prema ovoj kategoriji korisnika Centar je preduzimaodgovarajuće mere u cilju pomoći ovoj populaciji stanovništva.Saradnja sa domovima i gerontološkim centrima je permanentno dobra.

**BROJ KORISNIKA PRAVA I USLUGA KOJA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA
LOKALNE ZAJEDNICE (OPŠTINE I GRADA)
PREDLOG FINANSIJSKOG PLANA CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA
2023.GODINU**

EK.KLAS.	OPIS	UK.SREDSTVA
	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD - 00250	
	Socijalna zaštita	
411000	Zarade	20.800.930,00
412000	Socijalni doprinosi na teret poslodavca	4.830.000,00
413000	Naknade u naturi	22.102,00
414000	Socijalna davanja zaposlenima	110.000,00
415000	Naknade troškova za zaposlene	403.830,00
416000	Nagrade zaposlenima	157.500,00
421000	Stalni troškovi	2.462.250,00
423000	Usluge po ugovoru	1.000.000,00
425000	Tekuće popravke i održavanje	523.687,00
426000	Materijal	250.267,00
472000	Naknade za socijalnu zaštitu	10.204.051,00
482000	Porezi, obavezne takse i kazne	121.719,00
484000	Naknade štete usled elementarnih nepogoda	46.412,00
485000	Ostale naknade štete	67.252,00
512000	Masina i oprema	1.000.000,00
	UKUPNO:	42.000.000,00

JEDNOKRATNE NOVČANE POMOĆI

Ovo pravo se obezbeđuje licu, odnosno porodici koja se trenutno nađe u stanju socijalne potrebe (nemogućnost obezbeđenja neophodnih sredstava za život, usled teške bolesti, radi otklanjanja posledica elementarnih nepogoda, potreba trenutnog zbrinjavanja onih koji su ostali bez stana itd). Centar za socijalni rad prima mnogo više zahteva pojedinaca i porodica za ovom vrstom pomoći nego što je u situaciji da na njih pozitivno odgovori.

POMOĆ ZA SAHRANE KORISNIKA MOP-a

U slučaju smrti korisnika NSP-a koji nemaju srodnika ili srodnici nisu u mogućnosti da izvrše sahranu može se prema čl. 11 Odluke o pravima i uslugama u socijalnoj zaštiti grada Novog Pazara odobriti pomoć za sahranu do izvršenih pogrebnih troškova.

OPREMA KORISNIKA ZA SMEŠTAJ U USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE ILI DRUGU PORODICU

Prema čl. 10. Odluke o pravima i uslugama u u socijalnoj zaštiti, oprema za smeštaj korisnika u ustanovu socijalne zaštite ili drugu porodicu obuhvata: odeću, obuću, troškove za prevoz korisnika do ustanove, odnosno porodice. Napominjemo da se ovaj oblik pomoći odnosi kako na starije korisnike za koje je potreban smeštaj u gerontološkim centrima tako i na najmlađu populaciju – decu koja su napuštena od strane roditelja i za koju je takođe potrebno obezbediti opremu prilikom smeštaja u neku od ustanova socijalne zaštite ili drugu porodicu.

POMOĆ KORISNICIMA NSP-a U POPRAVKI I ODRŽAVANJU KUĆA

Većina korisnika NSP-a koji su na evidenciji Centra za socijalni rad i nalaze se u stanju socijalne potrebe su stara lica koja stanuju u starim kućama koje su sklone padu, pa su neophodna određena finansijska ulaganja oko njihovih popravki. Isto tako, neophodno je i održavanje kuća (stanova kao što su pucanje vodovoda i instalacije, saniranje krova i drugo).

TEKUĆE ODRŽAVANJE OBJEKTA I OPREMANJE USTANOVE

Prema Zakonu o socijalnoj zaštiti (čl. 112.) sredstva za isgradnju, opremanje i osavremenjivanje ustanove Centra za socijalni rad obezbeđuju se u budžetu grada koji je osnivač ove ustanove. Centar za socijalni rad ova sredstva ne dobija iz budžeta Republike, odnosno Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Kako je zgrada u kojoj se nalazi Centar za socijalni rad u veoma lošem stanju i potrebna je hitna adaptacija cele zgrade. Naša ustanova očekuje i u narednoj godini značajnu pomoć gradske uprave Grada Novog Pazara, odnosno izdvajanje iz gradskog budžeta za ove namene.

U tom smislu za 2023. godinu smo planirali da se izvrše sledeći radovi :

Ukoliko se steknu uslovi raditi na nadziđivanju sprata za potrebe stručne službe Centra za socijalni rad ili adaptacija prizemlja zgrade.

1. Izgradnja i opremanje prihvatilišta za decu u riziku u saradnji sa gradskom upravom i donatorima
2. Parterno uređenje dvorišta Centra za socijalni rad – u saradnji sa gradskom upravom grada Novog Pazara;
3. Izgradnja kancelarija za prijem osoba sa invaliditetom i izgradnja prilaza sa rampom;
4. Rekonstrukcija električne mreže i odvajanje po spratovima sa ugradnjom posebnih spratnih tabli sa automatskim osiguračima na ulazu u zgradu iz razloga bezbednosti, kao i glavni ormar u prizemlju.-odvajanje električne mreže od organizacija Savez slepih, Savez gluvi i CIR-a
5. Rekonstrukcija sa obezbeđenjem kompjuterske mreže;
6. Ugraditi javljače požara
7. Rekonstrukcija još preostala 2 mokra čvora u poslovnim prostorijama Centra za socijalni rad;
8. Nabavka repromaterijala za električne instalacije za kompjutere;
9. Nabavka kancelarijskog materijala;
10. Nabavka kancelarijskog nameštaja i opreme (kompjuteri, skener, kopir-aparat, štampači, toneri, stolovi, stolice, itd.)
11. Radovi na objektu Domskeg odeljenja, uređenje dvorišta, zasađivanje cveća, kao i nabavka odgovarajuće opreme (kompjuteri, medicinski kreveti, kolica, televizori, fotokopir aparati, oprema za ambulantu i fizikalnu terapiju, itd.)

USTANOVA ZA SMEŠTAJ ODRASLIH I STARIH „NOVI PAZAR,, -Dom za stara lica

U aktuelnoj situacije proglašenja pandemije izazavane virusom Covid-19 naša ustanova je nastojala da svojim korisnicima pored ostalog pruži i adekvatnu zdravstvenu zaštitu . Za ceo ovaj period borili smo se, i dalje se borimo, uz velike napore, da nam virus ne uđe u ustanovu, što smo i uspeli. Za ceo ovaj period nismo imali nijednog korisnika zaraženog virusom Covid-19.

Da bi se sprečilo dalje širenje porast broja obolelih, potrebno je strogo se pridržavati propisanih mera zaštite i kontakte svesti na minimum, što je ujedno i preporuka Ministarstva zdravlja i Republičkog štaba za praćenje epidemije izazvane virusom COVID-19, kao i članova Stručno operativnog tima Štaba za vanredne situacije grada Novog Pazara svim građanima i privrednim subjektima.

Naša ustanova se od 15.04.2020.godine do početka 2021.godine, nalazila u neprekidnom tzv. preventivnom karantinu. Podelili smo radnike u dve grupe koje borave u domu 14 dana i pre ulaska u karantin se testiraju PCR testovima. Što se tiče stanja u Domskeg odeljenju za smeštaj odraslih i starih osoba Novi Pazar možemo reći da je redovno i sve aktivnosti se odvijaju bez nekih većih problema. Svi korisnici njih 76 se osećaju zdravstveno dobro. U konsultacijama sa epidemiolozima, radnicima i korisnicima se redovno u toku dana sada jedanputa u večernjim satima meri temperatura, daje prepisana terapija i prati zdravstveno stanje i vodi redovna evidencija. O svim tim merama se u toku dana dostavlja izveštaj Zavodu za javno zdravlje Novi Pazar. Takođe, svako veče dostavljamo pisani izveštaj Sektoru za brigu o porodici u Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Korisnici imaju tri redovna obroka i dve užine. Radnici njih 15-16 obavljaju sve poslove i radne zadatke redovno i s obzirom da ih nema dovoljno, pomažu jedni drugima i faktički rade svi sve. Omogućen im je odmor posle

radnog vremena u skladu sa instrukcijama. Higijena se održava na visokom nivou u skladu sa merama Zavoda za javno zdravlje Novi Pazar. Izvršili smo i vakcinaciju korisnika od sezonskog gripa.

Kao rezultat ovakvog dobrog rada, od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i komore socijalne zaštite u avgustu mesecu 2021. godine dobili smo povelju „TIHI HEROJI“, i za Domsko odeljenje i Rukovodilac Domskog odeljenja Enver Daca.

U skladu sa epidemiološkom situacijom, a na osnovu instrukcija nadležnih organa nastojaćemo da i u toku 2023. godine prioritet u radu doma bude očuvanje života i zdravlja korisnika i radnika doma.

Opšti cilj ovog projekta je rešavanje problematike zbrinjavanja starih osoba kojima je neophodan institucionalni smeštaj u gradu Novom Pazaru, a korisnici su svi građani Republike Srbije.

Od 01.11.2014. godine ustanova je počela sa prijemom korisnika i trenutno je smešteno 92 odraslih i starih osoba.

Kapacitet doma je 93 mesta, od čega 30 za zavisne korisnike, 30 za poluzavisne i 33 mesta za nezavisne korisnike.

Treba istaći da se radi o velelepnom objektu smeštenom u prelepom okruženju borove i jelove šume, što je za korisnike od velikog značaja. Ovo je jedan od najlepših objekata ove vrste u zemlji.

Ustanova za smeštaj odraslih i starih lica „Novi Pazar“, u prethodnim godinama izvršila je nabavku opreme za kotlarnicu, kuhinju, vešeraj, kuhinjsko posuđe, posteljno i kuhinjsko rublje, putnički automobil, klima urađaje, energent za grejanje (pelet), deo medicinske opreme, deo nameštaja, telefonsku centralu, javljače požara i protivpožarnu opremu, video nadzor, itd iz sredstava odobrenih u budžetu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Što se tiče infrastrukture, urađena je nova vodovodna, kišna i fekalna mreža i dobijen je privremeni priključak na elektro mrežu od strane Elektrodistribucije Novi Pazar, koji delimično može da zadovolji potrebe rada Domskog odeljenja.

Posebno treba istaći da smo od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u toku 2016. godine dobili licencu u trajanju od 6 godina. U avgustu mesecu 2022. godine dobili smo rešenje od resornog ministarstva o obnovi licence u trajanju od 6 godina. To znači da smo ispunili sve bezbedonosne i druge uslove koji su potrebni za obavljanje ove delatnosti.

Takođe smo u toku 2022. godine smo nabavljali neophodnu opremu za potrebe doma, a planirano je da se i u 2023. godini nabave nedostajuća sredstva i oprema.

U narednom periodu raditi intenzivno na nabavci nedostajuće opreme kako bi ustanova nesmetano mogla da funkcioniše sa punim kapacitetima. Takođe u narednom periodu raditi na informisanju građana i potencijalnih korisnika o uslovima boravka i uslugama koje pruža naša ustanova. U narednom planskom periodu raditi na popunjavanju svih smeštajnih kapaciteta i obezbeđivanju kompletne opreme, kako bi ustanova bila u stanju da rentabilno ekonomski posluje.

Najveći problem sa koji se suočavamo u radu Domskog odeljenja je nedostatak radnika koji se finansiraju iz cene smeštaja korisnika. Potreban je još određen broj radnika, pa su naša očekivanja da će se ovaj problem rešiti u toku planske 2023. godine.

Isto tako neophodno je umrežavanje socijalnih aktera na rešavanju problema smeštaja starih osoba, prevencija smeštaja kroz edukativno delovanje i podizanje svesti javnosti o problemima starih osoba.

Centar za socijalni rad će u planskom periodu intenzivno raditi na popularisanju domskog smeštaja.

Ažurirali smo sajt Centra za socijalni rad, gde smo uradili promotivni spot Domskog odeljenja, koji je dostupan na veb adresi : <https://www.csrnovipazar.org.rs/>

Obezbeđivanje lokalnih usluga

Dnevne usluge u zajednici

8. Dnevne usluge u zajednici, broj korisnika koje je na uslugu uputio CSR i pružaoci usluga							
Vrsta usluge	Vrsta usluge u zajednici-koja postoji obeležiti sa 1 ili koja ne postoji obeležiti sa 0	Broj korisnika koje je na uslugu uputio CSR	Pružaoци usluga				
			CSR neposredno	Organizaciona jedinica CSR	Ustanova koju je osnovala lokalna samouprava	NVO	Drugi pružaoци
Dnevni boravak za decu i mlade sa smetnjama u razvoju	0	0	0	0	1	0	0
Dnevni boravak za decu i mlade sa telesnim invaliditetom	0	0	0	0	0	0	0
Dnevni boravak za odrasle	0	0	0	0	0	0	0
Dnevni boravak za starije	0	0	0	0	0	0	0
Pomoć u kući za decu i mlade sa smetnjama u razvoju i invaliditetom	0	0	0	0	0	0	0

Pomoć u kući za odrasle	0	0	0	0	0	0	0
Pomoć u kući za starije	1	133	0	0	0	0	0
Svratište za decu ulice	0	0	0	0	0	0	0
Svratište za odrasle i starije	0	0	0	0	0	0	0
Nešto drugo	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	1	133	0	0	1	0	0

Centar za socijalni rad je u saradnji sa gradskom upravom Grada Novog Pazara i sa Fondom za socijalne inovacije, koji je program Ministarstva rada i socijalne politike, kao i sa UNDP, realizovao projekat „Izgradnja servisa pomoć u kući za stara lica i OSi na teritoriji grada Novog Pazara. Projektna aktivnost su započete 2009. godine.

Centar za socijalni rad je kao realizator poslova, obezbedio prostorije za ovu službu, sistematizovao radna mesta za ovu službu, a rukovodeći se standardima propisanim na nivou Republike omogućio edukaciju radnicima službe, gde su oni dobili sertifikate za bavljenje ovim poslom. Centar za socijalni rad je konstantno radio na afirmaciji ove službe, putem medija, javnih nastupa, kako bi upoznao javnost da je i ovaj vid socijalne zaštite primenljiv u našoj lokalnoj zajednici.

Uvođenje službe u redovan sistem socijalne zaštite i otvaranjem doma za stara lica, ova kategorija lica će biti pokrivena sa najadekvatnijim uslugama iz oblasti socijalne zaštite. Od 01.09.2012. godine ova usluga je uvedena u redovne usluge socijalne zaštite na lokalnom nivou.

Svrha pomoći u kući je podrška korisnicima u zadovoljavanju svakodnevnih životnih potreba u vlastitim domovima, kako bi se unapredio ili održao kvalitet života i sprečio ili odložio smeštaj u dom. Individualni plan rada, procena korisnika se rade nakon dobijenog zahteva. Procenu obavlja rukovodilac službe prema: 1. socijalnom statusu korisnika, 2. zdravstvenom stanju, 3. porodičnim prilikama, 4. materijalnoj i stambenoj situaciji i 5. potrebama korisnika.

Trenutno se na evidenciji Centra za socijalni rad nalazi 133 korisnika usluge „Pomoć u kući“. Napominjemo da je broj zahteva mnogo veći nego što realno možemo da pružimo građanima uslugu. Zato putem raznih konkursa pokušavamo da dobijemo određena sredstva i povećamo broj gerontodomaćica, kako bi što većem broju građana mogli da izađemo u susret i pružimo im ovu vrstu usluge.

Posebno treba istaći da smo od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja 2016. godine dobili licencu u trajanju od 6 godina. To znači da smo ispunili sve bezbedonosne i druge uslove koji su potrebni za obavljanje ove delatnosti. U toku leta

2021.godine podneli smo zahtev za obnovu licence i uz svu dokumentaciju koja je bila neophodna i u toku 2022.godine smo dobili novu licencu za sve kategorije korisnika.

Na području grada Novog Pazara postoji organizovan dnevni boravak, koji je organizovalo Društvo zamentalno nedovoljno razvijena lica.

U toku 2022.godine gradska uprava grada Novog Pazara je dobila sredstva od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja na ime namenskih tranfera čiji je cilj da se pomogne lokalnim samoupravama u unapređenju postojećih i razvoju novih usluga socijalne zaštite na lokalnom nivou. U tom smislu mi smo konkurisali na tenderu i proširili uslugu Pomoć u kući za odrasle i stare, uveli uslugu i Terapijsko-edukativno socijalne usluge, što je preteča budućeg Savetovaništa za brak i porodicu. Ove usluge su bile od velikog značaja u vreme pandemije, jer smo tako mogli da pomognemo našim starijim sugrađanima, koji su sami i imali su zabranu kretanja i izlaska iz svojih kuća i stanova.

Naša su očekivanja da će se u toku 2023.godine stvoriti uslovi za otvaranjem još usluga socijalne zaštite na lokalnom nivou, jer je to od velikog značaja za delatnost centra, a ponajviše za građane našeg grada.

SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA U LOKALNOJ SAMOUPRAVI I DRUGIM INSTITUCIJAMA U REPUBLICI

Centar saraduje sa različitim institucijama i organizacijama u Republici i ustanovama i preduzećima u lokalnoj zajednici. Na nivou Republike odvija se saradnja sa: Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvom za brigu o porodici, populacionu politiku i demografiju, Republičkim zavodom za socijalnu zaštitu, Komorom socijalne zaštite, Poverenikom za zaštitu prava na pristup informacijama od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Poverenikom za ravnopravnost, Centrima za socijalni rad i ustanovama socijalne zaštite u Srbiji.

U lokalnoj samoupravi odvijala se saradnja sa javnim preduzećima i ustanovama, ustanovama zdravstvene zaštite, pravosudnim organima, Policijom, Nacionalnom službom zapošljavanja, osnovnim i srednjim školama, kao i većim brojem udruženja građana.

ANALITIČKO-ISTRAŽIVAČKI RAD CENTRA

Analitičko-istraživački rad predstavlja ne samo iskustveno saznanje osnove, već i agense socijalnog razvoja.

Uspešan proces reforme i razvoja socijalne zaštite je nezamisliv bez stvaranja celovitog i sistematičnog fonda podataka o socijalnoj problematici u našem gradu.

Značajan deo aktivnosti Centra za socijalni rad u 2023.godini biće usmeren na to da se obezbedi pouzdana i kvalitetna istraživačko-analitička osnova za razvoj i planiranje delatnosti i unapređivanje sistema socijalne zaštite u gradu Novom Pazaru.

U tom smislu neophodno je mobilisati sve resurse za unapređivanje istraživačko-analitičke prakse (ljude, rezultate, znanja i veštine) za razvoj komunikacije, saradnje i prezentovanje rezultata u oblasti socijalne zaštite.

Posebno je važna uloga analitičko-istraživačkog rada u izučavanju i definisanju protivrečnosti i teškoća socijalnog razvoja, kao i mogućnost njihovog prevazilaženja ili ublažavanja ukoliko je, naravno, reč o posebno izraženim i trajnim pojavama.

Kao i u prethodnim izveštajnim periodima, osnovni pravci delovanja Centra za socijalni rad biće usmereni na: a) poslovi praćenja i proučavanja socijalnih pojava i problema, b) poslovi planiranja i programiranja, c) poslovi izveštavanja.

Centar za socijalni rad će u toku planske 2023.god. za svoje potrebe, kao i za potrebe drugih činilaca raditi na:

* Stvaranju analitičko-dokumentacionih osnova za izradu određenih informacija, analiza, izveštaja, pregleda, programa, itd.

* Permanentno će se pratiti sve pojave i problemi iz oblasti socijalne i porodično-pravne zaštite koji su prisutni u našoj opštini, a spadaju u delokrug centra.

Za potrebe Centra za socijalni rad, kao i za druge subjekte u planskom periodu biće rađeni sledeći materijali :

- Izveštaj o radu Centra za socijalni rad za 2022.godinu :
- Plan i program rada Centra za socijalni rad za 2023. godinu;
- Statistički izveštaj o broju korisnika socijalne, porodično-pravne i starateljske zaštite za potrebe Republičkog zavoda za statistiku – odeljenje u Novom Pazaru ;
- Raditi na razvijanju novog informacionog programa „SOZIS,, u saradnji sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Pored toga Centar za socijalni rad će učestvovati u realizaciji brojnih projekata koji se odnose na unapređenja socijalne i porodično-pravne zaštite kako na lokalnom nivou, tako i na širem planu.

- Završetak radova na objektu Gerontološkog centra i dalji prijem korisnika

- Projekat „Izgradnja servisa pomoć u kući za stare i OSI na teritoriji grada Novog Pazara,, koji od 2009.godine realizujemo uz pomoć Ministarstva rada i socijalne politike u septembru mesecu 2012.godine smo završili i uz pomoć gradske uprave grada Novog Pazara ovu uslugu uveli kao stalnu uslugu socijalne zaštite na lokalnom nivou.

- Projekat „Instalacija programa – Integral 2 ,,za vođenje evidencije i dokumentacije u Centru za socijalni rad. Izvršeno je umrežavanje svih kompjutera u Centru i u saradnji sa Ministarstvom za rad i socijalnu politiku izvršeno je instaliranje licenciranog softvera „Integral 2 ,,U saradnji sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja dobili smo 10 računara, 4 štampača i 4 skenera, a biće urađena i nova računarska mreža sa novim licenciranim programom, a sa ciljem što boljeg i efikasnijeg rada i povezivanja sa celokupnim sistemom vođenja evidencije i dokumentacije na nivou Republike Srbije.

- Uvođenje novog informacionog sistema za centre za socijalni rad, koji je odobren od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

- U okviru ovog programa u saradnji sa lokalnom samoupravom uraditi novu Strategiju socijalne politike i socijalne zaštite grada Novog Pazara. U toku 2023.godine raditi na realizaciji aktivnosti iz Strategije i uvođenju novih usluga socijalne zaštite na lokalnom nivou.

- Projekat „Izrada strateškog plana grada Novog Pazara 2021-2030.godina,, gde smo uzeli aktivno učešće u izradi strateških pravaca razvoja u oblasti socijalne zaštite u okviru Modula 11.

- Projekat izrade „Plana javnog zdravlja na teritoriji grada Novog Pazara, gde ćemo uzeti aktivno učešće u svih fazama izrade i realizacije ovog strateškog dokumenta.

Centar za Socijalni rad Novi Pazar je u toku 2019 i 2020.godine ove godine realizovao zajednicki IPA projekat sa Domom starih iz Bijelog Polja u prvom pozivu Programa prekogranične saradnje Srbija Crna Gora 2014-2015, uz odobrenje naših ministarstava, pod nazivom "Iskusna radna snaga za žene za bolju budućnost".

Opšti cilj projekta je- Doprinos povećanju zapošljivosti nezaposlenih žena i njihovom pristupu tržištu rada;

Specifčni ciljevi projekta su: 1. Poboljšati kapacitete osoba koje traže prvi put i dugoročno nezaposlene žene.

- U 2021.godini počeli smo sa realizacijom novog projekta prekogranične saradnje sa Domom za stara lica Bijelo Polje, „Prvi telescar servis za stare osobe, Republika Srbija, Republika Crna Gora.

- Projekat izgradnje zgrade za socijalno stanovanje sa prihvatnom stanicom u saradnji sa Gradskom upravom grada Novog Pazara

- Projekat „Podsrška lokalnoj integraciji interno raseljenih lica i izbeglica iz bivše Jugoslavije, sporazum je finansirao UNHCR a partneri su Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i NVO, „Amyti,,-

- Projekat „Sociorehabilitacioni klub za adolescente u saradnji sa Centrom za socijalni rad Požarevac i NVO, „Sunce,„ Požarevac

- Projekat „Klub za adolescentekao nastavak ovog projekta a podržao nas je,„ OESC-e Novi Pazar a partner je Udruženje psihologa Novi Pazar

- Projekat Obuka volontera u Centrima za socijalni rad gde su potpisnici Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Državni univerzitet u Novom Pazaru.

-Projekat „Namenski transferi, u partnerstvu sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja I Gradskom upravom grada Novog Pazara

-Projekat „Javni radovi,„i „Stručna praksa,„ u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje

- Projekat : „Realizacija Lokalnog plana akcije za decu (LPA),„u saradnji sa UNICEF-om radićemo na realizaciji planskih aktivnosti ovog strateškog dokumenta za našu opštinu.

- Predlozi projektnih ideja za „Pro-program tj. PROGRES,„ i UNDP.

- Tokom godine redovno će se raditi mesečni Informator o radu Centra za socijalni rad

- Tokom godine redovno će se ažurirati Web sajt Centra za socijalni rad Novi Pazar:

<https://www.csrnovipazar.org.rs/>

i E-mail : novipazar.csr@minrzs.gov.rs i centarnp@mts.rs

- Biće urađeni brojni upitnici o određenim kategorijama korisnika (osobe sa invaliditetom, deca na porodičnom smeštaju i hraniteljstvu, socijalno ugrožena lica, itd.), za potrebe nadležnih ministarstava, Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu, kao i za potrebe organa uprave grada Novog Pazara.

Pored toga radiće se i drugi materijali u zavisnosti od potreba određenih društvenih činilaca.

ZAKLJUČNO RAZMATRANJE

Na osnovu procena potreba građana grada Novog Pazara i korisnika usluga CSR, procene resursa u lokalnoj zajednici i ustanovi, analize zainteresovanih strana kao i ostalih tehnika operativnog planiranja, urađen je Godišnji program rada za 2023-tu godinu koji će biti u mogućnosti da zadovolji potrebe naših najugroženijih sugrađana. Vođeni načelom efikasnosti i maksimalne racionalizacije sredstava, program smo usmerili na kategorije koje su u ovom trenutku u stanju visoke potrebe za pomoć društva: kategorije dece i mladih koji su u riziku, odrasle i decu izložene nasilju u porodici, osobe sa invaliditetom, kao i stare iz svih kategorija sa kojima se susrećemo i za koje verujemo da će inicirani program i proširenje postojećeg, pomoći da upoznaju psihološke i socijalne aspekte starenja i starosti, dobiju konkretnu pomoć i time se podrže i osnaže da uz više samostalnosti vode brigu o sebi.

Važno je napomenuti da smo se u 2022-toj godini, a posebno tokom vanrednog stanja, susreli sa brojnim izazovima u zaštiti svih pomenutih grupa korisnika, ali da smo ih uspešno prevazišli i čak prikazani kao primer dobre prakse, na nivou države, što nam omogućava da se na postojeća rešenja oslanjamo, ali i unapređujemo i dalje inoviramo.

Posebno je važno istaći da smo sva rešenja predložena prethodnim planom, a koja zavise isključivo od nas, u potpunosti realizovali. U realizaciji pomenutih planova izuzetan je doprinos Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstva za brigu o porodici i demografiju, kao i Gradska uprava grada Novog Pazara.

Godišnjim planom smo predvideli plan saradnje sa lokalnom zajednicom i plan postupanja u vanrednim situacijama i time omogućili dostupnost i vidljivost programa socijalne zaštite, kao i operacionalizaciju brige o licima u stanju najintenzivnije socijalne potrebe- žrtava vanrednih i kriznih situacija.

Realizacija Godišnjeg programa umnogome zavisi od iznosa sredstava koje lokalna samouprava obezbeđuje u budžetu za 2023-tu. godinu i postojeće zakonske regulative i ograničenja, uz razumevanje situacije i ograničenja budžeta svim izazovima. Takođe, ostaje gorući problem nedostatak stručnih radnika, što postaje posebno vidljivo u situaciji uvećanja broja korisnika po svim osnovama..

Od kapitalnih investicija, neophodno je da tokom 2023 godine godine Centra za socijalni rad Novi Pazar, lokalna samouprava iznađe načina za rešavanje pitanja poslovnog prostora sedišta ustanove, koji u postojećim uslovima ne može da zadovolji ni minimum standarda potrebnih za stručni rad i adekvatnu zaštitu i pristup korisničkih grupa, a čak je i bezbedonosno rizična. Napominjemo da nekoliko godina Centar nije imao nikakvih kapitalnih investicija, niti bilo kakve dogradnje, adaptacije i sl. sedišta ustanove a da na godišnjem nivou pruža usluge za oko 13.800 građana sa teritorije Grada Novog Pazara, i to iz najosetljivijih društvenih grupa.

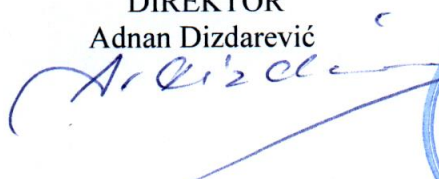
Pored ovih ključnih aktivnosti vezano za funkcionisanje ustanove u celini, napominjemo da će predstavnici centra nastaviti angažovanja u različitim timovima formiranim

pri lokalnoj samoupravi i šire kao i nastavak podrške i iniciranje novih socijalnih usluga, da bi se makar delimično amortizovao pritisak na ustanovu.

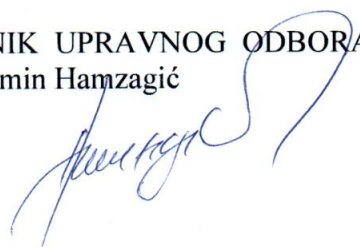
Centar će zajedno sa partnerima iz nevladinog sektora i ostalim akterima, nastaviti da aplicira i iznalazi sredstava kod donatora, vezano za realizaciju programa predviđenih lokalnim akcionim planovima, odnosno svim korisničkim grupama.

Na osnovu brojnih pokazatelja o broju i obuhvatu korisnika socijalne zaštite, može se konstatovati da je Plan i program rada Centra za socijalni rad za 2023. godinu baziran je na realnim osnovama stanja u oblasti socijalne zaštite u gradu Novom Pazaru i mogućnostima centra kao davaoca usluga socijalne i porodično pravne zaštite.

DIREKTOR
Adnan Dizdarević

PREDSEDNİK UPRAVNOG ODBORA
Jasmin Hamzagić

REPUBLIKA SRBIJA
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
BROJ IV-551-61/23-2
DATUM 19.01.2023.GOD.
NOVI PAZAR

Na osnovu člana 36. Statuta Centra za socijalni rad Novi Pazar,
Upravni odbor Centra na sednici održanoj dana 19.01.2023.godine, doneo
je sledeću

O D L U K U

USVAJA SE Plan i program rada Centra za socijalni rad u Novom
Pazaru za 2023.godinu koji je usklađen sa Odlukom o budžetu Grada Novog
Pazara za 2023.godinu, u svemu kao u predlogu Plana i programa.

Sastavni deo ove odluke čini usvojeni Plan i program iz stava 1.
ove Odluke.

PREDSEDNIK UPRAVNOG ODBORA,

Jasmin Hamzagić
/ Jasmin Hamzagić /

Republika Srbija
Grad Novi Pazar
Gradska uprava za izvorne i poverene poslove
Odeljenje za društvene delatnosti
Broj: 022-8/2023
Dana 23.1.2023. godine

ODELJENJE ZA SKUPŠTINSKE POSLOVE, POSLOVE GRADONAČELNIKA I
GRADSKOG VEĆA

ODSEKU ZA POSLOVE GRADSKOG VEĆA

PREDMET : Mišljenje na Plan i progrma rada Centra za socijalni rad Novi Pazar za 2023. godinu

U prilogu dopisa 022-8/22023 od 19.1.2023. godine, Centar za socijalni rad Novi Pazar dostavio je Plan i program rada za 2023. godinu. Centar za socijalni rad Novi Pazar je ustanova socijalne zaštite osnovana radi ostvarivanja prava iz oblasti socijalne zaštite i pružanja usluga socijalne zaštite kao i radi obavljanja razvojnih, savetodavnih, istraživačkih i drugih stručnih poslova u socijalnoj zaštiti. Centar radi na osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti kao i drugih pozitivnopravnih propisa. Plan i program rada usklađuje se sa uputstvom Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu, Komore socijalne zaštite kao i nadležnih organa gradske uprave grada Novog Pazara.

Članom 20. Statuta grada Novog Pazara („Sl. list Grada Novog Pazara“ br 6/19) propisano je da preduzeća, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač ili većinski vlasnik Grad dostavljaju Skupštini grada na saglasnost godišnji program poslovanja. S obzirom da je Upravni odbor Centra za socijalni rad Novi Pazar na svojoj sednici održanoj dana, 19.1.2023. godine, doneo je Odluku (broj IV-551-61/23-2) o usvajanju Plana i programa rada za 2023. godinu čime je ispoštovana procedura, mišljenja smo da Gradsko veće grada Novog Pazara, posle razmatranja, može predložiti Skupštini grada Novog Pazara davanje saglasnosti na Plan i program rada Centra za socijalni rad Novi Pazar za 2023. godinu.

Šef Odseka za obrazovanje, kulturu,
sport i prosvetnu inspekciju
Naser Crnovršanin

Obrađivač:
Zora Mijaljević, savetnik

Rukovodilac,
Aladin Brunčević

Republika Srbija
Grad Novi Pazar
Gradska uprava za izvorne i poverene poslove
Odeljenje za finansije
Broj: 022-8/23
Dana:01.02.2023.g.

GRADSKOM VEĆU

Povodom dopisa (predmet br. 022-8/23 Centar za socijalni rad , Novi Pazar, dostava plana i programa rada za 2023.god.) plan i program rada je u skladu sa Odlukom o budžetu grada Novog Pazara za 2023.godinu

ŠEF ODSEKA ZA BUDŽETA
Senad Melajac

